

CDA

Vergaderstukken

Partijraad 17 februari 2001

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Jaarbeurs
Jaarbeursplein 6
Utrecht
030-2955911 (tel)
030-2940379 (fax)

Inhoudsopgave

VOORLOPIG PROGRAMMA PARTIJRAAD 17 FEBRUARI 2001	7
VERSLAG CDA-PARTIJRAAD 4 NOVEMBER 2000	9
BIJLAGEN BIJ VERSLAG PARTIJRAAD 4 NOVEMBER 2000	15
<i>Resolutie Gezondheidszorg</i>	15
<i>Resolutie ingediend door het CDJA</i>	16
JAARVERSLAGEN 2000	17
BESTUURLIJKE ZAKEN	17
<i>Partijbestuur</i>	17
<i>Verkiezingen</i>	17
<i>Dagelijks Bestuur</i>	18
<i>Partijraad / Congres</i>	18
<i>Royementscommissie</i>	19
<i>Toetsingscommissie</i>	19
<i>Commissie van Beroep</i>	19
<i>Financiële Commissie</i>	20
INTERNATIONAAL WERK	21
<i>Commissie Buitenland</i>	21
<i>Projectteam Europese Unie – Verenigde Staten</i>	23
<i>Projectteam Intergouvernementele Conferentie</i>	23
<i>Projectteam Internationale Samenwerking</i>	24
STICHTING VAN HET CDA VOOR INTERNATIONALE SOLIDARITEIT 'EDUARDO FREI'	24
WERKGROEPEN EN ACTIVITEITEN	28
<i>Jaar van de Generaties</i>	28
<i>Werkgroep Grote Steden</i>	29
<i>CDA-Basisgroep Sociale Zekerheid</i>	30
<i>Intercultureel Beraad</i>	32
<i>CDA-Initiatiefgroep Vluchtelingenbeleid</i>	33
<i>CDA-Initiatiefgroep "Confrontatie met de Toekomst"</i>	34
<i>Contacten met deelnemers</i>	34
<i>Overzicht lopende activiteiten</i>	34
<i>Studie-ronde over christen-democratie in de 21e eeuw</i>	34
<i>Inhoudelijke thema-discussies gericht op het nieuwe CDA-verkiezingsprogramma 2002-2006</i>	35
<i>De christen-democratische Dertigers</i>	35
<i>Commissie van Verdiensten</i>	36
CAMPAGNE	37
COMMUNICATIE	40
PARTIJ-ONTWIKKELING	47
FACILITAIRE ZAKEN	49
STEENKAMPINSTITUUT	50
CDAV	52
FONDS WI	58
INDIEN GEREED	58
PROCEDURE JAARREKENING 2000	59
BEGROTING CDJA 2001	61
(HER)VERKIEZINGEN DIVERSE COMMISSIES	67
VERKIEZING VOORZITTER EDUARDO FREISTICHTING	67
VERKIEZING VOORZITTER CDAV	67
JAAR VAN DE VRIJWILLIGERS	68

DEELSESSIES COMPETITIE VAN IDEEËN	69
MENSEN CENTRAAL - NU EN IN DE TOEKOMST	75
SCHRIJF MEE AAN HET CDA-VERKIEZINGSPROGRAMMA	77
AFSLUITING "JAAR VAN DE GENERATIES"	80
WORKSHOPS.....	81
NIEUWE LEDEN.....	81
DIVERSITEIT IN DE GEMEENTELIJKE AFDELING'	81
PARTIJ ONTWIKKELING.....	82

agendapunt 4

Jaarverslagen 2000

Bestuurlijke zaken

Partijbestuur

De belangrijkste taken van het Partijbestuur zijn, conform artikel 60 van de Statuten:

- de voorbereiding en organisatie van de verkiezing van de leden van Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal en van het Europees Parlement;
- het opstellen van ontwerp (model)programma's ten behoeve van verkiezingen van vertegenwoordigende lichamen;
- de zorg voor het beheer van geldmiddelen en eigendommen van het CDA.

Samenvattend gaat het om: Het leiding geven aan alle politieke en organisatorische activiteiten van en binnen het CDA. Hieronder valt onder meer de voorbereiding van de Partijraden, waaronder de Jaarrekeningen en Begrotingen.

Het Partijbestuur kwam in het jaar 2000 zesmaal bijeen. Meermalen is uitvoerig van gedachten gewisseld over het politieke beleid van paarse kabinet en de standpunten van de CDA-fractie en uiteraard over de positie van onze partij. Een belangrijke rol daarbij spelen de signalen uit het land die de leden van het Partijbestuur onder andere vanuit de afdelingen ontvangen, en tijdens de vergaderingen naar voren worden gebracht. In beginsel zijn ook altijd de voorzitters van de fracties in de Tweede Kamer, de Eerste Kamer en de delegatie in het Europees Parlement aanwezig.

Ook wordt er elke vergadering tijd uitgetrokken om nader van gedachten te wisselen over een actueel politiek thema, zoals Ruimtelijke Inrichting, privatisering van nutsvoorzieningen, de uitzending van militairen naar Eritrea en de CDA-visie op het financieel-economisch beleid.

Bij deze discussies was altijd de betreffende woordvoerder vanuit de Tweede Kamerfractie aanwezig.

Verkiezingen

In 2000 vonden er landelijk geen verkiezingen plaats. Wel werden er op verschillende momenten in een aantal provincies gemeenteraadsverkiezingen gehouden als gevolg van gemeentelijke herindelingen. Het CDA kwam scoorde daarbij in het algemeen weer bijzonder goed en werd of bleef in veel gemeenten de grootste partij.

Ook werden de eerste stappen gezet voor de voorbereidingen van de verkiezingen in 2002.

Zo werd er met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen die op 6 maart 2002 gehouden worden, een commissie ingesteld onder voorzitterschap van de Rotterdamse wethouder S. van der Tak, die de Leidraad opstelt voor de lokale verkiezingsprogramma's. Deze Leidraad wordt in januari 2001 gepresenteerd.

Voor de opstelling van het nieuwe landelijk verkiezingsprogram is een nieuwe, unieke werkwijze ontwikkeld: de Competitie van Ideeën. Leden en belangstellenden worden hierbij uitgenodigd om mee te denken en mee te schrijven aan het program. Dit kan op klassieke manieren, maar ook via de geheel vernieuwde internetsite van de partij. De Partijraad heeft tien beleidsterreinen vastgesteld waar het program in elk geval op in zal gaan. Voor elk terrein is een focusgroep geformeerd die de ideeën verzamelt en verder uitwerkt tot een 10-

puntenplan. Vervolgens zal het Programteam van al deze plannen een beknopt en samenhangend program gaan maken. Het Programteam is in het najaar 2000 ingesteld door het Partijbestuur en staat onder voorzitterschap van mr. J.M. Hessels.

Tijdens de laatste vergadering van het Partijbestuur in 2000 is ook de Vertrouwenscommissie ingesteld. Deze commissie zal zich in 2001 bezighouden met de beoordeling van nieuwe kandidaten voor de Tweede Kamerfractie en zal daarover advies uitbrengen aan het Partijbestuur. De voorzitter van de vertrouwenscommissie is mw. C.C. Kerkhof-Mos, de eerste vice-voorzitter van de partij.

Dagelijks Bestuur

Krachtens artikel 62 van de partijstatuten heeft het Dagelijks Bestuur vooral tot taak:

- de dagelijkse leiding van alle politieke en organisatorische activiteiten van en binnen het CDA;
- de voorbereiding van de besluitvorming en uitvoering van de besluiten van het Partijbestuur;
- het nemen van beslissingen in spoedeisende gevallen, waarbij het Dagelijks Bestuur namens het Partijbestuur optreedt;
- het bijeenroepen van het Congres en de Partijraad, hetzij schriftelijk, hetzij door oproep door middel van een partijorgaan.

Vaste onderdelen op de agenda van het Dagelijks Bestuur zijn de voorbereiding van de Partijbestuursbijeenkomsten en de politieke actualiteit. Daarnaast houdt het Dagelijks Bestuur zich bezig met de partijfinanciën en het personeelsbeleid.

Ook in 2000 voerde het Dagelijks Bestuur regelmatig gesprekken met delegaties van andere, vaak geestverwante organisaties, en met kerkgenootschappen, alsook met afvaardigingen van gelieerde organisaties en partijcommissies uit eigen kring.

De samenstelling van het Dagelijks Bestuur was in 2000:

mr. M.L.A. van Rij, voorzitter

mw. C.C. Kerkhof-Mos, 1e vice-voorzitter

dr. J.P.R.M. van Laarhoven, 2e vice-voorzitter

mr. L.J. Klaassen, bestuurlijk secretaris

mr.drs. J.C. de Jager, penningmeester (v.a. 13 mei 2000)

drs. J.J.L.M. Janssen

mw. C.C.L.M. van Nieuwenhuijzen-Bovéee

Partijraad / Congres

Op 13 mei vindt de “Dag van de generaties” plaats in het sport- en evenementencomplex Merwestein in Nieuwegein. Deze “dag van de generaties” is een Partijraad in de ochtend en een Congres in de middag met daaromheen een groot aantal sport- en spelactiviteiten voor jong en oud.

Naast enkele huishoudelijke zaken, waaronder de vaststelling van de jaarverslagen en de jaarrekeningen over 1999, wordt in het politieke deel met name gesproken over partijontwikkeling en staatkundige vernieuwing. Dit aan de hand van de voorstellen van respectievelijk de commissie Jansen en Houben.

Het Congres staat geheel in het teken van het “Jaar van de generaties”. Aan de hand van de discussienotitie “Ruimte voor elkaar” wordt het Parlement der generaties gehouden. Aan de hand van korte videopresentaties en live-debatten en het in stemming brengen van stellingen

over het generatiebeleid wordt de mening van de aanwezigen gepeild. Daarnaast worden drie zangproducties opgevoerd waaruit de aanwezigen het 'Lied van de Generaties' kiezen. Het programma wordt afgesloten met een video-impressie van de gehele dag.

De Najaarspartijraad vindt plaats op 4 november in de Nieuwe Buitensociëteit te Zwolle. In het huishoudelijk gedeelte wordt onder meer de begroting voor 2001 vastgesteld.

Met het oog op de komende presidentsverkiezingen in de Verenigde Staten begin november is de ambassadeur van de Verenigde Staten, dr. C. Schneider, gevraagd de Partijraad toe te spreken. Zij staat in haar inleiding uitgebreid stil bij de Amerikaanse verkiezingscampagnes in heden en verleden. Ook wordt op deze Partijraad het officiële startschot gegeven voor de "*Competitie van Ideeën*" het proces om te komen tot een nieuw verkiezingsprogramma. Tevens wordt de nieuwe CDA website gepresenteerd.

Royementscommissie

De Royementscommissie is belast met de beslissing over het in behandeling nemen van een voordracht tot ontzetting uit het lidmaatschap, oordeelsvorming ter zake van die voordracht en kennisgeving van haar uitspraak ter fiattering aan het Partijbestuur c.q. het bestuur van de Provinciale Afdeling.

In 2000 zijn geen voordrachten tot ontzetting uit het lidmaatschap ingediend.

De voorzitter van de royementscommissie is mevr. D.Y.W. de Graaff-Nauta. Overige leden waren Ir. D.H.A. van Hemmen en drs. J.B. Waayer. De plaatsvervangende leden waren: mr. J.G.H. Krajenbrink en mw. mr. M.J. Horstman, en vanaf 13 mei 2000, mw. mr. G.M.M. Blokdijk-Hauwert en mr. M.A. Leijten.

Het secretariaat was tot 15 oktober 2000 in handen van mr. J.T.P. Verberne. Op 15 december 2000 heeft drs. M.J.K. van Butselaar het secretariaat overgenomen.

Toetsingscommissie

Ter voorkoming van ongewenste belangenverstrengeling of een zodanige belasting van de betrokken persoon, is aan de Toetsingscommissie de beoordeling van cumulaties van functies als bedoeld in artikel 180 van de statuten opgedragen. Dit oordeel legt zij aan het Partijbestuur ter besluitvorming voor.

De werkzaamheden van de Toetsingscommissie zullen zich in 2001 voornamelijk richten op de beoordeling van kandidaten voor de Tweede Kamerverkiezingen.

De Toetsingscommissie bestaat uit: mw. drs. A.C. Grol-Overling (voorzitter), dhr. drs. W. Th. Thuis en dhr. dr. P.D. van Loo. Het secretariaat wordt vanaf 15 december 2000 gevoerd door drs. M.J.K. van Butselaar.

Commissie van Beroep

De Commissie van Beroep beslist bij wege van arbitrage op ingestelde beroepen tegen beslissingen van partijorganen en/of verbanden, waartegen krachtens de statuten van het CDA en de daaruit voortvloeiende reglementen, beroep ingesteld kan worden. Een uitspraak van de Commissie van Beroep is bindend voor alle betrokken partijen.

De Commissie van Beroep bestaat per januari 2001 uit de volgende leden. De voorzitter was mr. dr. A.J.E. Havermans. De leden waren: mw. mr. G.M. Metz, mw. mr. V.N.M. Korte-Hemel, mw. mr. J.A.W. Scholten-Hinloopen en mw. mr. J.J.M.S. Leijten de Wijckerslooth.

Als plaatsvervangende leden traden op: mr. J. de Goede (plv. voorzitter), mw. H.G.P.M. Houben-Sipman, mw. mr. Horstman en dhr. F. Wilms.

Mw.mr. M.A.C. Prins is griffier van de commissie en mr. R. van Duffelen plaatsvervangend griffier.

Financiële Commissie

De Financiële Commissie is volgens de statuten belast met het jaarlijks onderzoek van de balans en de rekening van baten en lasten van de partij, van de bijzondere organen en van de bijzondere organisaties en brengt daarvan verslag uit aan de Partijraad. De commissie adviseert het Partijbestuur over financiële aangelegenheden. De Commissie kwam in 2000 tweemaal bijeen ter bespreking van de jaarrekening 1999 en de begroting 2001. De samenstelling van de commissie was: dhr. J. Vink, mr. R. van Zwol, drs. M. Stolk en mr.drs. J.C. de Jager. Door het vertrek van mw. J.M. van Duin-Voss ontstond medio 2000 een vacature.

Internationaal Werk

Commissie Buitenland

Onder voorzitterschap van de heer mr. B.J.M. baron van Voorst tot Voorst vergaderde de Commissie Buitenland -oude stijl in het voorjaar van 2000 nog viermaal. De belangrijkste aandachtspunten van de Commissie Buitenland in die maanden (januari – april 2000) lagen op het terrein van de nieuw gevormde coalitie tussen ÖVP en FPÖ in Oostenrijk; de positie van het CDA binnen de EVP en de toekomst en herstructurering van de Commissie Buitenland en haar werkgroepen.

De CDA-Partijraad heeft zaterdag 13 mei jl. ingestemd met een herstructurering van het internationale werk. Tevens is op deze partijraad drs. P. Bukman verkozen tot nieuwe voorzitter van de Commissie Buitenland.

Aanleiding tot hervorming van de buitenlandsector

Belangrijkste reden vormt het toenemende belang van de Europese Unie. De EU zal steeds meer de marges aangeven waarbinnen nationale en meer gedecentraliseerde beleidskeuzes en regelgevingen plaatsvinden. Binnen het internationale werk van het CDA zal het accent dan ook de komende jaren steeds meer op Europa moeten komen te liggen. Deze investering in de buitenlandsector is ook noodzakelijk omdat de positie van de christen-democratie in het Europese krachtenveld de laatste jaren aanzienlijk is verzwakt. Er zijn ook andere redenen die een structuurherziening van de buitenlandsector noodzakelijk maakten. Ten eerste zijn dat de maatschappelijke, politieke en technologische ontwikkelingen die de internationale politieke en maatschappelijke agenda beïnvloeden. Daarnaast kan een andere vorm van werken (minder vergaderen, meer projectmatig werken) meer personen vanuit diverse generaties bij de werkzaamheden van de buitenlandwerk van het CDA betrekken.

Samenstelling Commissie Buitenland

Drs. P. Bukman (voorzitter), drs. C.C.J. Veldkamp (vice-voorzitter), drs. H. Borstlap, A.B.M. Frinking, drs. M.E. Kwast-van Duursen, mr. L.C.A. Meewis, prof.dr. L.B.M. Mennes, drs. H.A.M. van Moorsel, mr. F.J.F.M. de Neree tot Babberich, drs. J.J.M. Penders, mr. W.L.E. Quaedvlieg, drs. R.J. Tjeerdsma, drs. C. van Vliet

Standing invitation: drs. W.K.N. Schmelzer (Ere-voorzitter), dr. J.P.R.M. van Laarhoven (DB), drs. M.J.M. Verhagen (TK), mr. J.J.A.M. van Gennip (EK) en J.R.H. Majj-Weggen (EP)

Werkwijze nieuwe Commissie Buitenland:

In de nieuwe structuur gebeurt het meeste denk- en schrijfwerk duidelijk door de commissie- en projectteamleden zelf. De voorzitter van de Commissie Buitenland stemt met de portefeuillehouder buitenland in het Dagelijks Bestuur de onderlinge taakverdeling af. De voorzitter Commissie Buitenland, Bukman, heeft ook een nadrukkelijk taak in het buitenland. Als CDA-ambassadeur heeft hij de opdracht het christen-democratische geluid in Europa nadrukkelijker naar voren te brengen. De ambassadeur is de centrale figuur die de internationale contacten vanuit het CDA met het buitenland onderhoudt.

1. De nieuwe Commissie komt tweemaandelijks (met zomerstop is dat vijfmaal per jaar) bijeen.
2. Onder de nieuwe Commissie worden rond bepaalde thema's projectteams ingesteld, in beginsel drie per jaar. Deze teams komen af en toe in vergadering bijeen, maar zullen vooral met behulp van de nieuwe media in korte tijd een bepaalde opdracht moeten vervullen. Na het beëindigen van een opdracht wordt een dergelijk projectteam in principe weer opgeheven.
3. Aan ieder projectteam neemt minimaal één lid van de nieuwe Commissie Buitenland deel. Deze persoon is verantwoordelijk voor de output van het projectteam.
4. Het afgelopen half jaar hebben drie projectteams geopereerd. Dit waren de projectteams:
 - Europa – VS;
 - IGC en;
 - Internationale Samenwerking.
 Een beschrijving van hun werkzaamheden treft u hieronder aan.
5. Voor het jaar 2001 staan drie projectteams op de agenda:
 - WTO;
 - Europa;
 - EU-Rusland.
6. Deze projectteams krijgen een heldere opdracht die in afstemming met de Tweede Kamerfractie, de CDA-delegatie in het Europees Parlement en het Wetenschappelijk Instituut wordt bepaald.
7. Ontbinding van bestaande projectteams en instellen van nieuwe projectteams gaat in samenspraak tussen de Commissie Buitenland, het Dagelijks Bestuur en de Internationaal Secretaris. Onder meer vanuit de Tweede Kamerfractie kan er een verzoek worden gedaan voor het instellen van een projectteam.
8. Naast de projectteams worden de leden van de Commissie Buitenland geacht deskundigenpanels om zich heen te verzamelen. De leden van de Commissie worden door deze deskundigen gevoed op de diverse terreinen van het buitenlands beleid. De individuele leden van de Commissie komen ongeveer twee maal per jaar met hun eigen deskundigenpanels samen.

In een vernieuwde structuur van de buitenlandsector krijgt communicatie een belangrijke rol. De bevindingen van de nieuwe Commissie en projectteams moeten op een eigentijdse en professionele wijze worden uitgedragen. Veel vaker dan nu het geval is, zullen notities en adviezen van de nieuwe Commissie en projectteams buitenland in de media moeten doorklinken.

Huidige secretariële ondersteuning

A.Het Hoofd Politiek Bestuur (Alex Krijger) is tevens Internationaal Secretaris. (0,2 fte)

Hij is secretaris van de Commissie Buitenland, ondersteunend medewerker van met name de nieuwe voorzitter van de Commissie.

Hij bewaakt de output van de nieuwe Commissie Buitenland en de nieuwe projectteams.

Hij onderhoudt verder de contacten met de internationaal secretarissen van de belangrijkste zusterpartijen CVP en CDU.

Hij is inhoudelijk en budgettair eindverantwoordelijk voor de debatten en andere bijeenkomsten die door de Commissie Buitenland worden georganiseerd.

Hij neemt deel aan de tweemaandelijks vergaderingen van het Politiek Bureau van de EVP en de halfjaarlijkse top van de EVP-leiders, welke hij voorbereidt voor de politiek leider van het CDA.

Hij bereidt internationale bezoeken en uitwisselingen voor.

B. De medewerker buitenland (Jacqueline Dankloff). (1 fte)

Deze medewerker is de eerste contactpersoon voor informatievragen. Zij voert in de regel alle correspondentie op het gebied van buitenland en handelt informatieaanvragen (brief/telefonisch/mail) af.

Zij is tevens secretaris van de projectteams.

Ook organiseert zij de debatten en andere bijeenkomsten vanuit de Commissie Buitenland.

Projectteam Europese Unie – Verenigde Staten

Het projectteam Europese Unie – Verenigde Staten (EU-VS) is in de vergadering van de Commissie Buitenland van 29 februari 2000 ingesteld. Het projectteam was als volgt samengesteld: drs. A.B.M. Frinking (voorzitter), A.M.A. van Ardenne-van der Hoeven; drs. P. Bukman; J.J. Dankloff (secretaris); mr. W.L.E. Quaadvlieg; drs. M.J.M. Verhagen en drs. C. van Vliet.

In oktober 2000 heeft het projectteam haar werkzaamheden afgesloten met de notitie “*De relatie tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten; volwaardig Europa moet investeren in eigen kracht.*”

Europa en de Verenigde Staten zijn partners, waarvan de belangen op democratisch, economisch en veiligheidspolitiëk terrein in elkaars verlengde liggen. Er is aanleiding, in een snel veranderende wereld met allerlei conflicten en knelpunten tussen (de landen in) de Europese Unie en de Verenigde Staten, veel te investeren in de relatie tussen deze partners.

Er bestaat een wisselwerking tussen enerzijds de politiek-strategische en anderzijds de economische relaties van de Europese Unie en de Verenigde Staten. Uiteraard bevorderen goede politieke banden economische relaties. Omgekeerd kunnen landen bij grote economische belangen over en weer het zich minder makkelijk veroorloven de politieke relaties te laten verzuren. Een verslechtering van de sfeer bij de handelsrelaties kan echter overslaan naar het politieke terrein.

De notitie gaat over de uitdagingen in de relatie tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten en de wijze, waarop die zouden kunnen worden opgepakt. Zo wordt een bijdrage geleverd aan een samenhangend CDA-beleid gericht op de versterking van de relatie tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten.

De notitie is op de Partijraad van 7 november 2000 aangeboden aan mw. Dr. Cynthia P. Schneider, ambassadeur van de Verenigde Staten in Nederland.

Projectteam Intergouvernementele Conferentie

Het projectteam Intergouvernementele Conferentie (IGC) is in de constituerende vergadering van de Commissie Buitenland van 27 juni 2000 ingesteld. In september heeft er een zeer geslaagde Expertmeeting IGC plaatsgevonden. Hierbij gaven de heer P. Hinze (CDU Bondsdaglid) en de heer mr. H. van den Broek (voormalig Eurocommissaris) een inleiding en vond er een levendige discussie met de aanwezigen plaats. als In oktober 2000

heeft het projectteam haar werkzaamheden afgesloten met de discussienotitie "*Op weg naar een Verdrag van Nice; CDA-visie op de Intergouvernementele Conferentie 2000.*" In deze notitie (onder redactie van Peter van Grinsven) geeft de Commissie Buitenland haar visie op de belangrijkste onderwerpen die op de agenda van de IGC in Nice staan. De punten die in de notitie worden behandeld zijn: Omvang en samenstelling van de Commissie; De Commissievoorzitter; De positie van individuele Commissarissen; Collectief ontslag van de Commissie; Herweging van stemmen in de Raad van Ministers; Uitbreiding gekwalificeerde meerderheidsbesluitvorming; Versterkte samenwerking; de Uitbreiding van de Unie en wat moet er 'Na Nice' nog gebeuren.

De notitie is op de Partijraad van 7 november 2000 bediscussieerd in een deelsessie.

Het projectteam heeft van de Commissie Buitenland het verzoek gekregen om haar werkzaamheden voort te zetten en in het voorjaar van 2001 een notitie uit te brengen over de eventuele finaliteit van de Europese Unie.

Projectteam Internationale Samenwerking

De voormalige werkgroep Internationale Samenwerking heeft samen met de Eduardo Freistichting (EFS) een aantal conferenties georganiseerd rond het thema "ontwikkelingssamenwerking in de 21e eeuw. Met deze werkzaamheden is zij, na de herstructurering van de Commissie Buitenland en haar werkgroepen, verder gegaan. Het verslag hiervan treft u onder de Eduardo Freistichting (EFS) aan.

Stichting van het CDA voor internationale solidariteit 'Eduardo Frei'

Inleiding

De CDA-stichting voor Internationale Solidariteit 'Eduardo Frei' (EFS) kon ook in 2000 op grond van de Subsidieregeling 'Algemene Vorming en Scholing Politiek Kader in Midden-En Oost-Europa' projecten uitvoeren ten behoeve van de ontwikkeling van de christendemocratie in Midden- en Oost-Europa. Op grond van de subsidieregeling kon het CDA in 2000 aanspraak maken op een bedrag van Fl. 362.000,-.

De projecten die de Eduardo Frei Stichting uitvoert passen binnen het buitenlands beleid van het CDA dat, op grond van adviezen ontwikkeld door de Commissie Buitenland, wordt vastgesteld door het Partijbestuur van het CDA. Een speciale rol in de advisering is weggelegd voor de Werkgroep Europa van de Commissie Buitenland vanwege de aanwezige kennis en ervaring van de algemene politieke situatie en partijpolitieke ontwikkelingen. Ook in 2000 heeft de EFS een beroep mogen doen op de kennis en ervaring die bij de gelieerde organisaties van het CDA in huis is. Het Steenkampinstituut (scholingsinstituut van het CDA), het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA, het CDAV, de CDA-Bestuurdersvereniging, het CDJA alsmede leden van de CDA-delegatie in de EVP-fractie in het Europees Parlement zijn bij de opzet, invulling en uitvoering van diverse projecten betrokken geweest.

Dit jaarverslag geeft naast een overzicht van de in 2000 uitgevoerde projecten in Midden- en Oosteuropese landen ook een korte uiteenzetting van de conferenties die de EFS - in samenwerking met het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA (WI), werkgroep Internationale Samenwerking en NCDO - heeft georganiseerd over 'Ontwikkelingssamenwerking in de 21e eeuw'.

De werkwijze

Het bestuur van de Eduardo Frei Stichting treedt voor het CDA op als ontvanger en beheerder van de ontvangen gelden. De bestuurlijke begeleiding door het EFS-bestuur kent een coördinerend karakter, dit in aansluiting op een globale prioriteitenbepaling en -planning die z'n weerslag vindt in een jaarprogramma. Het bestuur kwam in 2000 zevenmaal in vergadering bijeen.

Het secretariaat van de EFS legt het bestuur projectvoorstellen voor, die zijn gebaseerd op een gericht verzoek van een politieke partij uit een Midden- of Oost-Europees land. Overeenkomstig de voorwaarden van de subsidieregeling komen politieke partijen uit de volgende landen voor subsidiëring van scholingsactiviteiten in aanmerking: Albanië, Bulgarije, Bosnië-Herzegovina Estland, Hongarije, Kroatië Letland, Litouwen, de Voormalige Joegoslavische Republiek, Macedonië, Moldavië Oekraïne Polen, Roemenië, Rusland, Servië en Montenegro, Slovenië, Slowakije en Tsjechië. Per project dient een doelomschrijving, een conceptprogramma en een projectbegroting te worden voorgelegd. Door het EFS-bestuur goedgekeurde en uitgevoerde projecten in een begrotingsjaar worden in het daaropvolgende jaar aan een strikte controle van de Accountantsdienst van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties onderworpen.

Uitvoering projecten

Het bestuur van de Eduardo Frei Stichting heeft ten behoeve van de samenwerking met christen-democratische partijen in landen van Midden- en Oost-Europa zes categorieën vastgesteld waarin de projecten kunnen worden ingedeeld. Bijgaand worden deze categorieën opgesomd, waarbij wordt aangegeven in welke landen dergelijke projecten in 2000 hebben plaatsgevonden. Naast deze uitgevoerde projecten organiseerde de EFS in december 2000 een bijeenkomst, waarbij het EFS-bestuur de buitenlandse contactpersonen en EFS-trainers de samenwerking evalueerden en aanbevelingen voor de toekomst formuleerden. Het verslag van deze bijeenkomst is op te vragen bij het secretariaat.

1. Vormings- en scholingscursussen

De categorie vormings- en scholingscursussen is in de optiek van het EFS-bestuur de belangrijkste. Het betreft hier trainingen (zowel ideologisch als beleidsinhoudelijk en communicatief) die door CDA-deskundigen in de Midden- en Oost-Europese landen worden uitgevoerd. De trainers worden van tevoren uitgebreid ingelicht over de specifieke situatie ter plaatse.

In 2000 heeft de EFS dergelijke cursussen verzorgd in de Oekraïne (viermaal), Roemenië (eenmaal), Slowakije (viermaal), Estland (driemaal) en Sarajevo (eenmaal). Tijdens deze seminars is de zelfwerkzaamheid van de cursisten een belangrijk punt. Het gebruik is dat korte inleidingen van EFS-trainers telkens worden afgewisseld met praktijkoefeningen voor en door de cursisten.

2. Conferenties / Congressen

Conferenties en congressen zijn bedoeld om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van het christen-democratisch gedachtegoed en aan democratisch-bestuurlijke vaardigheden in Midden- en Oost-Europa. Het betreft hier activiteiten, die soms in samenwerking met solidariteitsstichtingen van zusterpartijen worden georganiseerd.

In 2000 heeft de EFS bijgedragen aan twee cursusweken voor het Robert Schuman Institute te Boedapest (voorheen de Christen-Democratische Academie) ten behoeve van twintig jonge

politici afkomstig uit tien Midden- en Oosteuropese landen. Thema's van deze cursusweken waren: Economic and social challenges en education and culture.

3. Technische hulp

Technische hulp bestaat enerzijds uit directe en gerichte advisering van een zusterpartij in een bepaald land en anderzijds uit de ontwikkeling respectievelijk vertaling van stukken en documenten die voor de desbetreffende partij van belang kunnen zijn. Financiële of andere vormen van materiële steun worden niet verstrekt.

In 2000 is er een uitgave gerealiseerd van *This is the CDA* over de christen-democratie in het Engels en een publicatie van een boek over Christen-denken en toepassing op Europese politiek, ook in het Engels en in samenwerking met het WI.

4. Regionale projecten

In 2000 heeft de EFS geen regionale projecten uitgevoerd.

5. Uitwisselingen

Voor individuele personen of groepen organiseert de EFS een studiebezoek aan Nederland. Tijdens een dergelijk bezoek kan op directe wijze kennis worden genomen van de hier bestaande structuur, de werkwijze van de samenleving en de christen-democratische inbreng daarbij.

In 2000 hebben er geen uitwisselingen plaatsgevonden.

6. Oriëntatiebezoeken

Oriëntatiebezoeken zijn bedoeld om de politieke situatie in een land en de positie van politieke partijen en de betekenis van de christen-democratie in dat land in kaart te brengen en te beoordelen. Een dergelijk bezoek heeft met name een voorbereiding van een later uit te voeren project tot doel.

In 2000 heeft de EFS twee oriëntatie bezoeken gebracht aan Sarajevo en St. Petersburg.

Op uitnodiging van de Konrad Adenauer Stiftung (KAS) nam de EFS deel aan een factfinding mission in Sarajevo en heeft naar aanleiding van dit bezoek, eind 2000 een scholingscursus (in samenwerking met de KAS) georganiseerd voor een groep politieke jongeren.

In september 2000 nam de EFS deel aan een factfindingbijeenkomst in St. Petersburg, mede georganiseerd door de EVP en de KAS, waar met vertegenwoordigers van (christen)-democratische partijen is gesproken over mogelijke samenwerking.

Conferentieserie 'Ontwikkeling en religie'

De afgelopen jaren heeft de EFS met steun van de Nationale Commissie voor Internationale Samenwerking en Duurzame Ontwikkeling (NCDO; voorheen: NCO) diverse conferenties in Nederland georganiseerd. In 2000 is gestart met een serie van vier bijeenkomsten met als Thema Ontwikkelingssamenwerking in de 21^e eeuw. De startconferentie was 10 december 1999, met als hoofdinspreker prof. drs. R.F.M. Lubbers (hoogleraar globalisering KUB). Na deze inleiding vond er een discussie plaats met een panel. De deelnemers aan dit panel waren: Mw. A.M.A van Ardenne-Van der Hoeven (CDA-Tweede Kamerlid), drs. M.J. van den Berg (oud-voorzitter NOVIB en PVDA-Europarlementarier) en drs. H.H.J. Labohm (Instituut Clingendael). Deze conferentiereeks is georganiseerd in samenwerking met de Werkgroep Internationale Samenwerking, het Wetenschappelijk Instituut en het NCDO. In 2000 zijn drie andere conferenties in deze serie georganiseerd, de uitkomsten zijn verwerkt in een beleidsnotitie met aanbevelingen. De tweede conferentie (Springen naar de markt) was in maart

2000 met een inleiding van de heer dr. H.O.C.R. Ruding (oud-minister van Financiën, momenteel vice-president Citicorp, New York). Het panel bestond uit de heer drs. J. Brüning (vice-voorzitter CNV, bestuurder arbeidsvraagstukken en internationale zaken) en de heer dr. H.F.M. Wierema (Manager afdeling finance Cordaid,). De heer drs. W.M. van der Poel (Directie Voorlichting Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen) heeft de discussie geleid. De derde conferentie vond plaats in augustus 2000. De heer drs. D. Terpstra (voorzitter van het CNV) verzorgde op deze conferentie de hoofdinleiding. Daarnaast traden de heren Dijkstra (HIVOS) en Verhagen (Tweede Kamerlid CDA) tijdens deze avond als coreferenten op. Deze avond was de heer drs. J. W. Wiggers discussie leider.

De slotbijeenkomst stond in het teken van een conceptbeleidsnotitie die prof.dr.LB.M. Mennes (oud algemeen directeur van de FMO) op deze conferentie aanbood aan mr. J.G. de Hoop Scheffer (Fractievoorzitter CDA Tweede Kamer) Vervolgens gaven mw. S. Dijkma (lid van de Tweede Kamer namens de PVDA), prof.dr. H. de Haan (lid van de Tweede Kamer namens het CDA) en ir. E. Hessing (lid van de Tweede Kamer namens de VVD) een eerste reactie op de notitie waarna er een discussie met de zaal plaatsvond.

Mw. drs. L. Dekker heeft de discussie geleid.

Bestuurssamenstelling

Het uitgebreide EFS-jaarverslag 2000, EFS-publicaties en de verslagen van de conferenties verkrijgbaar bij het secretariaat (tel. 070-3424835).

In het afgelopen jaar heeft de EFS afscheid genomen van mw. drs. K.M.H. Peijs (namens het EP), zij was lid op basis van een kwaliteitszetel en haar bestuurszetel is inmiddels weer opgevuld door mw. drs. M.J. Th. Martens. Tevens is het bestuur uitgebreid met een vertegenwoordiger vanuit de Dertigersgroepen, R.J. Hebben.

Op 31 december 2000 bestond het bestuur van de Eduardo Frei Stichting uit de volgende personen:

- drs. W.K.N. Schmelzer, voorzitter
- mr. S van Oostrom, penningmeester
- mw.drs. B.A.H.S. Dinkhuijsen, secretaris
- drs. P Bukman
- drs. C.P. van Dijk
- mr. J.J.A.M. van Gennip
- dhr. R.J. Hebben
- dr. J.P.R.M. van Laarhoven
- mw. drs L. Dekker
- drs. J.J.M. Penders
- mw. drs. M. Martens
- mw. N.A. van de Nieuwenboer-Langenkamp
- mw. M.J.J. Roosen van Pelt
- dhr. D. Tinholt
- prof.dr. H. de Haan

Werkgroepen en activiteiten

Jaar van de Generaties

Voor het CDA was het jaar 2000 het 'Jaar van de generaties'. Niet zonder reden. Nieuwe ontwikkelingen, zowel in demografische zin als in de wijze waarop mensen hun levensloop vorm willen geven, bieden nieuwe mogelijkheden en kansen om de generaties op elkaar betrokken te laten zijn. Het Jaar van de generaties was voor het CDA een unieke gelegenheid om met mensen binnen en buiten onze politieke beweging het debat te voeren over de solidariteit tussen de generaties. Een debat met als doel het formuleren van concrete beleidsaanbevelingen voor een toekomstgericht generatiebewust beleid.

In iedere levensfase zijn mensen op zoek naar een balans tussen scholing, arbeid, zorg en vrije tijd. Ontwikkelingen hebben de wijziging in de levensloop bewerkstelligd. De welvaart, gecombineerd met de verbeteringen in de gezondheidszorg, leidt ertoe dat mensen langer in goede gezondheid leven. Voor een goede plek op de arbeidsmarkt is steeds meer scholing nodig. Jongeren gaan langer naar school. Gezinsvorming blijft weliswaar een zeer belangrijk ideaal maar vindt op steeds latere leeftijd plaats. Daarnaast verdelen vrouwen en mannen betaalde arbeid en zorgtaken in meer gelijke mate, hoewel vrouwen duidelijk het merendeel van de zorg voor hun rekening nemen. Welvaart, technologische ontwikkelingen en een ruime werkgelegenheid verschaffen mensen meer keuzemogelijkheden. Ook ontwikkelingen als individualisering en ontzuiling leidden tot wijzigingen in de levensloop. Dit alles heeft ingrijpende consequenties. Het scheidt nieuwe mogelijkheden maar ook nieuwe problemen.

In 2010 wonen er naar verwachting in Nederland 2,5 miljoen mensen van boven de 65 jaar. De babyboomgeneratie van na de oorlog wordt vanaf 2010 65 jaar. Tegelijkertijd vindt er een tegengestelde ontwikkeling plaats. In 2010 zullen er 'slechts' 2 miljoen mensen tussen de 20 en 29 jaar oud in Nederland wonen. Dat betekent een afname van 15% ten opzichte van 2000. De vergrijzing en ontgroening stellen ons voor de vraag hoe de kosten van de AOW en de gezondheidszorg in de toekomst betaald moeten worden. De ontwikkelingen van minder mensen die werken en meer mensen die een beroep doen op de gezondheidszorg en een AOW-pensioen, vragen om een nieuw evenwicht in de solidariteit tussen generaties. De beschreven ontwikkelingen vragen om een herijking van verantwoordelijkheden en solidariteit in de samenleving en van een opnieuw veiligstellen van de toekomstbestendigheid van het overheidsbeleid. Het gaat enerzijds om het meer mogelijk maken van een pluriforme levensloop en anderzijds om het opvangen van de knelpunten van de vergrijzing. Hoe kunnen jongeren meer mogelijkheden krijgen om scholing en arbeid en eventueel ook zorg te combineren? Hoe kunnen de dertigers en veertigers meer ruimte krijgen voor het combineren van onderwijs, zorg en arbeid? Hoe kan een goede betrouwbare pensioenvoorziening in stand worden gehouden? Hoe kan een goede en voor iedereen toegankelijke zorg gerealiseerd blijven? Hoe kunnen 55-plussers meer kansen krijgen - al dan niet in deeltijd - op de arbeidsmarkt? Vragen die wellicht pas in de toekomst echt knellend worden.

De antwoorden op deze vragen moeten in het nieuwe CDA-verkiezingsprogramma staan. Met het Jaar van de Generaties hebben we een uitstekend voorschot genomen op dat program. Op basis van de notitie "Ruimte voor elkaar. Een nieuwe balans tussen scholing, arbeid, zorg en vrije tijd" is er in tientallen afdelingen gediscussieerd over de vraag hoe we

de solidariteit tussen de generaties ook in de komende decennia overeind kunnen houden. Het was voor het Dagelijks Bestuur heel bijzonder om te ervaren hoe veel reacties er uit de afdelingen in 2000 bij het CDA-bureau binnenkwamen. Van korte ideeën tot volledig uitgewerkte plannen.

Het debat werd niet alleen in de afdelingen gevoerd. Ook in het CDA-Magazine, de CDA-Krant, Bestuursforum en Christen Democratische Verkenningen en vooral ook op de vernieuwde CDA-site werd stevig gedebatteerd over generatiebeleid. Een hoogtepunt was zonder meer De Dag van de Generaties die op 13 mei in Nieuwegein werd gehouden. Een dag waar jong en oud met sport, spel en inhoudelijk debat elkaar kon ontmoeten. Maar ook een dag met een zwarte rand. Want 13 mei was de dag waarbij Enschede getroffen werd door de catastrofale vuurwerkramp.

Er werden door leden zelf en afdelingen interessante plannen ontwikkeld. Van de oproep de rigide grenzen voor de studiefinanciering te doorbreken en het instellen van een vorm van leerrechten, gekoppeld aan studiefinanciering; een wettelijk recht op kinderopvangsubsidie; het scheppen van meer duo-banen; een normering van de woonkosten (normhuur) aan 15% van het inkomen tot het plan voor een meer generatiebewust beleid voor wijken en dorpen. Allemaal plannen die inmiddels zijn doorgegeven aan de focusgroep “Werk op maat voor alle generaties” die voor het verkiezingsprogramma een tienpuntenplan moet maken terzake generatiebeleid.

Op de voorjaarspartijraad van 2001 zal het Jaar van de Generaties worden afgerond met een debat tussen vertegenwoordigers van verschillende generaties. Een jaar waarin het CDA heeft laten zien dat het echt een politieke beweging is. Een beweging waarin ideeën worden gegenereerd met als doel de samenleving beter in te richten. Een samenleving waar mensen de tijd en ruimte krijgen om verantwoordelijkheid te nemen en voor anderen te kunnen zorgen.

Werkgroep Grote Steden

In 2000 werd er een nieuwe werkgroep grote Steden ingesteld, onder voorzitterschap van de heer S. van der Tak, wethouder te Rotterdam. Deze werkgroep heeft als doel om binnen het CDA de discussie over de Grote Steden en Het Grote Steden beleid in de breedste zin van het woord te bevorderen en te participeren bij politieke advisering binnen het CDA.

In 2000 is de werkgroep verschillende keren bij elkaar gekomen om te werken aan de voorbereidingen van een conferentie ‘Het ritme van de stad’ over het Grote Steden Beleid die zij in 2001 organiseert.

Aanvankelijk was deze conferentie gepland in het najaar van 2000 maar om meer mensen de gelegenheid te geven hierbij actief aanwezig te zijn is deze verzet naar 2001.

CDA-Basisgroep Sociale Zekerheid

In het verslag over het jaar 1999 werd reeds geschreven, dat contacten waren gelegd met de CDA-Bestuurdersvereniging om te komen tot de gezamenlijke organisatie van een brainstormbijeenkomst over de vraag of het verstrekken van bijzondere bijstand door gemeenten aan categorieën uitkeringsgerechtigden er niet per definitie toe leidt dat de bijzondere bijstand zijn bijzondere karakter verliest. En tevens over de vraag of het systeem van maatwerk nog volstaat of dat het beter is over te gaan tot het structureel verhogen van de uitkeringen, zoals de Basisgroep, voorstelt. Deze contacten hebben, mede dankzij facilitaire ondersteuning van de Bestuurdersvereniging, geresulteerd in een succesvolle studiedag met als titel “Kijken naar uitkeringen” op 11 maart 2000.

Tezamen met de vraag van de Tweede Kamerfractie te onderzoeken wat de verklaring is van de verschillen per gemeente in besteedbaar inkomen op minimumniveau waren dit twee memorabele punten van het jaar. In dit verband kan geconcludeerd worden dat de Basisgroep – die nu bijna 15 jaar bestaat - gaandeweg meer bekendheid krijgt binnen en buiten de partij-organisatie.

Doelstelling en taak van de Basisgroep

Het doel van de Basisgroep is de stem van de uitkeringsgerechtigden zo goed mogelijk binnen het CDA te laten doorklinken, zodat volwaardig rekening kan worden gehouden met hen en met hun belangen. Voor de Basisgroep geldt hierbij als uitgangspunt dat mensen met en mensen zonder een betaalde baan samen verantwoordelijk zijn voor de samenleving van nu en van de toekomst.

Taak van de Basisgroep

De Basisgroep heeft een tweeledige functie, namelijk die van werkgroep van het CDA met een officiële status en die van begeleidingscommissie van de CDA-Tweede Kamerfractie. Zowel aan het partijbestuur als aan de fractie geeft de Basisgroep gevraagd en ongevraagd advies en meningen over onderwerpen, die met name de positie van mensen met een uitkering betreffen. Zij voert daartoe vier maal per jaar overleg met een delegatie van de fractiecommissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid van de CDA-Tweede Kamerfractie. De functie van technisch voorzitter van het hiervoor genoemde overleg is in handen van de heer dr. A. Klink, directeur van het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA.

Invulling taak

De uitkomsten van deze in de inleiding van dit verslag reeds genoemde studiedag “Kijken naar uitkeringen” hebben de noodzaak aangetoond nader onderzoek te doen naar de effecten van de huidige wijze van verlenen van bijzondere bijstand. Een breed samengestelde werkgroep is hiermee bezig.

Ter voldoening aan de opdracht van de fractie een verklaring te zoeken voor de verschillen per gemeente in besteedbaar inkomen op minimumniveau zijn reeds twee deelrapporten gemaakt over armoedebeleid en zorg. Met een derde deelrapport over wonen wordt binnenkort een aanvang gemaakt.

De leden van de Basisgroep hebben zich uitgesproken over de discussienota's van de partij “Naar meer menselijke maat” en “Ruimte voor elkaar”. Deze bevindingen zijn neergelegd in rapporten aan de partij. Kort geleden is de nota van de fractie “Gericht en rechtvaardig” en het plan van het CNV voor een nieuwe WAO besproken. Binnenkort wordt begonnen met een aanzet tot bespreking van de nota van het WI “Het wachten moe”. Conform het

eind vorig jaar opgestelde beleidsplan hebben kleine werkgroepen aanzetten geleverd tot de verschillende discussies over deze plannen en opdrachten.

Samenstelling Basisgroep

De leden van de Basisgroep zijn uitkeringsgerechtigd of zijn dat gedurende lange tijd geweest. De Basisgroep telde aan het eind van het verslagjaar plusminus dertig leden. Zij zijn afkomstig zijn uit het gehele land. Ook het afgelopen jaar heeft de Basisgroep weer enige nieuwe leden kunnen verwelkomen.

Het bestuur van de Basisgroep is gekozen uit de leden. Het coördineert de werkzaamheden en voert uit, wat de plenaire vergadering aan haar delegeert. Het bestuur onderneemt zelfstandig actie, wanneer dit spoedshalve vereist is en legt dan achteraf verantwoording af aan de plenaire vergadering. Het bestuur bestaat momenteel uit de volgende personen: A.A. Jansen, voorzitter, G.J. Borreman, secretaris, J. Boone, penningmeester, W. van Duren, algemeen adjunct en W.A.M. van Rijn, lid, N.H.M. van Jaarsveld en L. Flapper zijn adviserend (bestuurs)lid.

Bijeenkomsten en activiteiten als groep

In februari 2000 heeft de Basisgroep met het Eerste Kamerlid mevrouw van Leeuwen en het Tweede Kamerlid mevrouw Dankers de discussienota "Naar meer menselijke maat" besproken. In april is een gesprek gehouden met de CDA-gedeputeerde van Noord Brabant de heer drs. P.L.B.A. van Geel over de armoedebestrijding. In september is gesproken met mevrouw Westerbeek van het CNV over het plan van deze organisatie over een eventuele nieuwe WAO. In de novembervergadering heeft de Basisgroep dit plan verder besproken, alsmede de nota van de fractie over de armoedeval "Gericht en rechtvaardig". Tenslotte heeft prof. G. Manenschijn in december een interessante uiteenzetting gegeven over verrijking en verarming en het sociale zekerheidsstelsel, gevolgd door een boeiende discussie.

De vergaderingen van de Basisgroep op de ochtend, voorafgaand aan een periodiek gesprek met leden van de fractiecommissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid worden ochtendbijeenkomsten genoemd. Politiek actuele onderwerpen, die de leden van de Basisgroep inbrengen, worden dan voorbereid en in de middagbijeenkomsten in een open en constructieve sfeer met de Kamerleden besproken.

Deze inbreng van de Basisgroepleden is gebaseerd op de eigen ervaring en deskundigheid als uitkerings-gerechtigde, inzicht in de situatie van andere uitkeringsgerechtigden en op het CDA-Program van Uitgangspunten. De onderwerpen, die besproken worden, worden veelal voorbereid aan de hand van, voor zover mogelijk, vooraf toegezonden Kamerstukken, berichtgeving in de pers en andere bronnen, zoals gastsprekers tijdens de eigen tussenbijeenkomsten van de Basisgroep.

Met de Kamerleden zijn de volgende onderwerpen besproken: de privatisering van de uitvoering van de WAO, het WAO-voorstel van CDA en VVD, de wet REA, de evaluatie van de NABW, het armoedevraagstuk en de armoedeval, generieke verhoging van alle uitkeringen, de privatisering en de marktwerking in de sociale zekerheid, het huurbeleid en de positie van de woningbouwverenigingen in het gemeentelijk bestel, de belastingherziening 2001 en de gevolgen daarvan voor de uitkeringsgerechtigden. Als

voorbereiding op de behandeling van de begroting SZW is in oktober en november met de fractie gesproken over een groot aantal onderwerpen.

In de novembervergadering is ook P. Veenhuysen herdacht, die op 14 oktober jl. overleed. Hij was het oudste lid van de Basisgroep en een van de leden van het eerste uur. Naast bezoeken aan Partijraden, waar de Basisgroep informatiemateriaal verspreidt, zijn ook bijeenkomsten van o.a. Sjakkuus en Justitia et Pax bezocht. Er is deelgenomen aan het congres "Getto's en pleinen" en aan de Sociale Conferentie.

In februari is tijdens een internationaal seminar, gehouden van 6-8 februari in Brussel de aanzet gegeven tot de daadwerkelijke oprichting van een Europese Basisgroep. Een werkplan voor het goed laten functioneren van deze werkgroep is in voorbereiding. Dit plan is tevens noodzakelijk voor de financiering. In Europees verband is ook deelgenomen aan een seminar in Bad Honnef en een conferentie in Barcelona.

Betrokkenheid en activiteiten van de individuele leden

Vele leden van de Basisgroep zijn op vele terreinen in het maatschappelijk leven actief, zowel op Europees, landelijk, regionaal en lokaal niveau. In partijpolitiek verband, maar ook in Provinciale of gemeentelijke afdeling. In maatschappelijke organisaties, zoals de vakbeweging door het houden van spreekbeurten en het schrijven van artikelen en hun participatie in bijvoorbeeld cliëntenraden. In vrijwilligerswerk binnen kerkelijke instanties, organisaties, die zich inzetten voor de belangen van mensen met een handicap en andere belangengroeperingen en in organisaties voor belangenbehartiging van minderheidsgroepen. Aan het komende Internationale Jaar van de Vrijwilliger 2001 zal de Basisgroep zeker een bijdrage willen leveren.

Open Forum

Het blad van de Basisgroep "Open Forum" is ook in 2000 vier maal verschenen.

Het doel van dit blad is CDA-leden en uitkeringsgerechtigden en mensen, die in de politiek de belangen van uitkeringsgerechtigden behartigen, te informeren over de activiteiten van de Basisgroep en een podium te bieden voor discussie. De bedoeling is de aanpak en opzet van dit blad professioneler te maken.

Het blad wordt onder andere gezonden aan leden van de Tweede Kamerfractie, wethouders van sociale zaken, CDA-organisaties en CDA-afdelingen, (organisaties van) uitkeringsgerechtigden, de pers o.a. via de afdeling (pers)voorlichting van de fractie en andere belangstellenden (steunabonnees).

Plannen om informatie op te laten nemen op Internet via de website van het CDA zijn in voorbereiding.

Intercultureel Beraad

Het Intercultureel Beraad (ICB) is een door het Partijbestuur ingestelde werkgroep die de partij gevraagd en ongevraagd adviseert over alle zaken op het terrein van het minderhedenbeleid en die haar werkzaamheden verricht onder verantwoordelijkheid van het Partijbestuur.

Doel van het ICB is het geven van handreikingen aan het CDA om de pluriforme samenleving te bevorderen, in het bijzonder de integratie van culturele minderheden binnen CDA en samenleving.

De stuurgroep heeft ervoor gekozen om prioriteit te geven aan de concrete vertaalslag van de inhoudelijke benadering van het "integratievraagstuk" zoals onder meer verwoord in het

verkiezingsprogramma “Samenleven doe je niet alleen” in concrete thema’s en het actief benaderen van “allochtone” groepen.

Daarom is het initiatief genomen om bezoeken af te leggen aan concrete doelgroepen in bepaalde gemeenten. Deze bezoeken in het kader van “*ICB op tournee*” worden opgezet in samenwerking met de gemeentelijke afdeling en fractie. Bezoeken zijn onder meer gebracht aan de Turkse gemeenschap in Eindhoven en Utrecht; het landelijk netwerk van Chinese vrijwilligers, Kaapverdianen in Rotterdam en de Molukse gemeenschap in Moordrecht.

In het kader van het “Jaar van de generaties” heeft de stuurgroep het initiatief genomen om op de ‘Dag van de generaties’ van 13 mei in Nieuwegein een discussiebijeenkomst te houden met als titel: “*Solidariteit tussen generaties: wat ‘oude’ en ‘nieuwe’ Nederlanders van elkaar kunnen leren*”.

Op dinsdag 26 september vond de eerste “Netwerkbijeenkomst” plaats. Deze netwerkbijeenkomsten zijn een initiatief van de Tweede Kamerfractie in samenwerking met het Intercultureel Beraad en de ZMV-groep (zwarte- migranten- en vluchtelingen) van het CDAV. De eerste netwerkbijeenkomst stond in het teken van het actuele politieke thema “*Werving van werknemers in het buitenland om personeelsproblemen op te lossen*” Rond dit thema zijn gericht deskundigen en betrokkenen uitgenodigd om met de leden van de CDA-fractie in gesprek te gaan.

Een vast onderdeel van de stuurgroepvergaderingen is de politieke actualiteit. Vanuit de Tweede Kamerfractie was mw. G. Verburg intensief betrokken bij de werkzaamheden van het ICB. Op initiatief van mw. G. Verburg heeft in de Tweede Kamer een bijeenkomst plaatsgevonden met CDA-Raads en Statenleden met een “migrantenachtergrond” ter voorbereiding van het Algemeen Overleg in de Kamer over de notitie “*Kansen krijgen, kansen pakken*” van minister van Boxtel.

Daarnaast vonden in de stuurgroepvergaderingen regelmatig themadiscussies plaats over bijvoorbeeld de evaluatie van de ‘Wet Inburgering Nieuwkomers’ en de discussienotitie “Ruimte voor elkaar”.

Bij een aantal Raadsverkiezingen in het kader van de gemeentelijke herindeling zijn enkele kandidaten met een “allochtone achtergrond” voor het CDA verkozen.

De stuurgroep was in 2000 als volgt samengesteld: R. Ramnath (voorzitter), N.H.M. van Jaarsveld (vice-voorzitter), ing. O.O. Elmaci, N. Eski, mr. K.L.R. Ho Ten Soeng, mr. S. Karkache, A.A. Lutter, M.C. Mertens-Slingerland, N. van Mourik, N. Salarbaks, G. Verburg (adv. TK), C.C.L.M. van Nieuwenhuijzen-Bové (adv. DB), drs. P.M. Spierings (secretariaat)

CDA-Initiatiefgroep Vluchtelingenbeleid

De Initiatiefgroep Vluchtelingenbeleid CDA zet zich sinds 1990 in voor een humaan en rechtvaardig vluchtelingenbeleid. In 2000 is daarom het 10 jarig lustrum gevierd. Inhoudelijk heeft de werkgroep een bijdrage geleverd aan het eerste landelijk CDA-debat over vluchtelingenbeleid dat in december in Nijmegen werd gehouden.

CDA-Initiatiefgroep "Confrontatie met de Toekomst"

Het jaar 2000 werd voor "Confrontatie" een jaar waarin de organisatiestructuur en de band met de rest van de partij werden versterkt, terwijl intern een plaatsbepaling plaatsvond en een lijn naar de komende verkiezingen werd uitgezet.

Sterkte/zwakte analyse christen-democratie en plaatsbepaling "Confrontatie"

Het afgelopen jaar is in enkele sessies gediscussieerd over de sterktes en zwaktes van de christen-democratie in Nederland en zijn deze op papier uitgewerkt. Uit deze analyse zijn conclusies getrokken over de mogelijke verbeteringen in de inhoudelijke lijn alsmede de vorm van politieke overdracht:

- wij zien de 'bekende' uitgangspunten van het CDA als een belangrijke en nog steeds sterke leidraad voor het politiek handelen;
- de christen-democratie kan winnen door een terugkomende belangstelling voor niet-materiële zaken en maatschappelijke betrokkenheid (tegenover individualisme);
- essentieel is het concretiseren van de kernbegrippen in herkenbaar beleid en het helder uitleggen daarvan.

Conclusie van de deelnemers over de plaats van "Confrontatie" binnen de christen-democratie was, dat onze beweging een zinvolle bijdrage levert aan de vernieuwing door passende activiteiten en discussies te organiseren. De afgelopen twee jaar is hierbij gekozen voor afwisselende, kleinschalige activiteiten met de nadruk op vorm en cultuur van politiek bedrijven. Er is geëxperimenteerd met speelse vormen van bijeenkomsten en werkbezoeken. We constateren, dat onze activiteiten voorbeelden zijn voor veranderende vormen in het CDA, zoals 'De dag van de generaties'.

Vanwege het belang van een open cultuur willen we met dergelijke activiteiten doorgaan. Daarnaast is dit jaar de inhoudelijke programmatische discussie versterkt, mede met het oog op de verkiezingen van 2002.

Contacten met deelnemers

Om onze contacten met de achterban te vergemakkelijken is ons deelnemersbestand gekoppeld aan het CDA-bestand. Hierdoor worden adreswijzigingen nu bijgehouden en kunnen we de deelnemers weer goed bereiken. Circa 200 deelnemers zijn nu via E-mail bereikbaar.

De nieuwe, beter toegankelijke en uitgebreidere internetsite is in samenwerking met het CDA-bureau opgezet; er komt nu ook ruimte voor ingezonden stukken en een open discussie-platform.

Overzicht lopende activiteiten

In bijeenkomsten van Tweede-Kamer-steungroepen, waarin 'Confronteerders' discussiëren met kamerleden, is gesproken over de bereikbaarheid van de Randstad. Over dit punt is ook een bijdrage ingebracht in de CDA-discussie over 'De Kaart van Nederland in 2010'.

Inhakend op de actualiteit is in het najaar een discussie-stuk opgesteld over de thema's asielbeleid en ontwikkelingshulp. Bij de CDA-debatten over deze problematiek in november en december zijn bijdragen ingebracht.

Studie-ronde over christen-democratie in de 21e eeuw

In een huiskamersetting worden, eventueel samen met 'prominenten', diepgravende discussies gehouden over de mogelijke antwoorden van de christen-democratie op 21e-

eeuwse problemen, als economisering van het leven en vermindering van de sociale samenhang.

Een eerste thema is 'het antwoord van het CDA op het neo-liberalisme'.

Besproken onderwerpen in het najaar waren het communitarisme (aan de hand van teksten van o.a. Etzioni) en globalisering, in aanwezigheid van prof.dr. B. Goudzwaard.

Inhoudelijke thema-discussies gericht op het nieuwe CDA-verkiezingsprogramma 2002-2006

Halverwege de zittingsperiode van de Tweede Kamer zetten we de voortgang naast de 'Confrontatie'-ideeën van 2 jaar geleden en die van nu. Dit als startpunt voor de nieuwe ronde programmavorming.

Er zijn discussiegroepen opgezet, uitgaande van het centrale thema - de kwaliteit van leven - in lijn met de doelstelling uit de sterkte/zwakte analyse: "de aandacht voor de niet-materiële kant combineren met de sterkte in de grondbeginselen van het CDA , gesteund door een coherente presentatie".

Ingestelde discussiegroepen behandelen:

- kwaliteit / sociale kant van werk (werkdruk, ruimte voor zorg, WAO);
- kwaliteit van door overheid te verzorgen diensten (zorg, onderwijs, veiligheid, vernieuwing in de democratie);
- duurzaamheid: milieu, duurzame economische tegenover vervuilende sectoren

Het komend jaar zullen de uitkomsten van deze (en hopelijk nog andere) discussiegroepen worden ingebracht in de programmavorming van het CDA, bijvoorbeeld via de 'Competitie van ideeën'. Daarnaast hopen we op basis van de uitkomsten te komen tot thema's voor grotere discussiebijeenkomsten.

De christen-democratische Dertigers

Het gaat goed met de dertigers. In steeds meer werkgroepen, commissies en andere gremia binnen de christen-democratische beweging zien we dertigers opduiken. Ook de uitkomsten van de maandelijkse bijeenkomsten in de verschillende groepen zijn waardevol. Dit is mede het resultaat van het initiatief dat eind 1997 enkele jonge christen-democraten (begin-dertigers) namen om maandelijks bijeen te komen in restaurant Sluizer in Amsterdam om te spreken over politieke middellange en lange termijnthema's. Inmiddels zijn er groepen actief in Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Leiden, Nijmegen, Tilburg, Maastricht en Brussel en in andere plaatsen in het land. Vooral in het noorden en in het oosten zijn er groepen in oprichting.

Allemaal verschillende groepen, maar met toch een paar algemene kenmerken. De dertigers zijn afkomstig uit diverse geledingen van de maatschappij, zoals het bedrijfsleven, de wetenschap en de non-profitsector. Het profiel van de meesten is het best te omschrijven als 'zakelijk' en 'betrokken'. Zoals bekend hebben de groepen geen formele binding met het CDA en volgen de standpunten en gedachten niet per se de vigerende partijlijn. Doel is vooral om op een eigentijdse en herkenbare wijze inhoud te geven aan de christen-democratie. Een tweede doel is standpuntbepaling en meningsvorming op basis van de kracht van argumenten. Een derde doel is mensen tussen de 25 en 35 jaar een platform te bieden waar ze van gedachten kunnen wisselen met andere leeftijdgenoten (CDA-leden en personen die een affiniteit hebben met de christen-democratie).

Dit jaar hebben de Dertigers in navolging van de avonden met mr. J.G.de Hoop Scheffer, drs. P.L.B.A. van Geel, P. Winsemius en drs. H.H.F. Wijffels weer een paar drukbezochte bijeenkomsten gehad. Het debat over Ruimtelijke Inrichting op 27 april in Den Haag mr.drs. LC. Brinkman, de discussie-bijeenkomst in Utrecht met mr. M.L.A. van Rij en mr.drs. P.C.E. van Wijmen en de levendige avond in Amsterdam met oud-premier A.A.M. van Agt waren succesvol.

In 2001 zullen de dertigers op die lijn voortbouwen, met een waarschijnlijk lichte secretariële ondersteuning vanuit het partijbureau. Zo zal op 19 april 2001 een groot ICT/Nieuwe Economie debat worden georganiseerd in Amsterdam. Topsprekers, virtuele debatten: het belooft een mooie avond te worden.

Ben je tussen de 25 en 35 en heb je interesse om deel te nemen aan 1 van de dertigersgroepen of wil je een eigen groep ergens in het land opzetten, neem dan graag contact op met:

Alex Krijger, Coördinator dertigersgroepen: Telefoon: 070-3424803

E-mail: Krijger@bureau.cda.nl

Commissie van Verdiensten

CDA-leden die zich meer dan vijftien jaar hebben ingezet als vrijwilliger voor de partij en gedurende die periode geen betaalde functie in of namens de partij gehad hebben, kunnen worden voorgedragen voor de onderscheiding "De gouden CDA-speld". De aanvragen worden beoordeeld door de Commissie van Verdiensten. De commissie bestond in 2000 uit mw. Y de Grood, mr. A. Elzinga, dhr. A. Hoefkens, dhr. A.H. Koster en drs. M. Stolk.

In 2000 is de gouden speld toegekend aan de volgende personen:

- mw. T. Berg-Laninga te Barchem
- mw. L.C. Bot-Don te Schiedam
- dhr. J.C. Smit te Alblasterdam

Campagne

Hoewel 2000 niet echt geboekstaafd zal worden als verkiezingsjaar, gingen tal van Nederlanders naar de stembus. Als gevolg van gemeentelijke herindelingen vonden in het najaar verkiezingen voor de nieuwe gemeenteraad plaats in Noord-Holland, Utrecht, Gelderland, Limburg en Overijssel. In totaal werden een miljoen mensen voor de stembus uitgenodigd. Het CDA scoorde verdienstelijk tot zeer goed.

Veel stond landelijk qua campagne in 2000 in het teken van de voorbereiding van de verkiezingen in 2002 (Gemeenteraden en Tweede kamer). Veel energie is gestoken in een vernieuwde opzet van het kiezersonderzoek. Daarnaast is een begin gemaakt met de uitbouw van het LPC tot een commissie die eerder betrokken is bij de voorbereidingen van campagnes en als een commissie voor de Permanente Campagne. Het werken met een jaarthema – onder meer als instrument voor de permanente campagne – is via het Jaar van de Generaties in 2000 gecontinueerd.

Werkgroep Trend- en Kiezersonderzoek

Als werkgroep van het Partijbestuur adviseert de werkgroep aan het bestuur over het te ondernemen Trend- en Kiezersonderzoek alsmede over de uitkomsten van de onderzoeken.

In april presenteerde de werkgroep het Partijbestuur een nieuwe benadering in het kiezersonderzoek, de consequenties daarvan voor de electorale strategie en de benodigde vervolgonderzoeken. De werkgroep verliet het onderzoek op basis van de leefstijlanalyse en koos voor de benadering via de stemkans. Daarbij verwerkte de werkgroep eveneens de uitkomsten van een intern onderzoek onder mensen uit de besturen van de partij en daarbuiten over het gewenste imago van het CDA, alsmede het onderzoek uitgevoerd door de Universiteit Leiden onder leden van de grote politieke partijen.

Het onderzoek op basis van stemkans levert met name voor aanstaande campagnes inzichten op voor de kiezersgroepen waar het CDA kansrijk is. De vervolgonderzoeken die eind 2000 zijn uitgevoerd en waarvan rapportage in voorjaar 2001 plaatsvindt – hebben tot doel de inzichten over samenstelling en motieven van deze groepen te vergroten. De werkgroep experimenteerde samen met onderzoeksbureau Trendbox met onderzoek via het internet. Dit om ervaring op te doen met een snelle en relatief goedkope manier van kiezersonderzoek. Groot probleem blijft voorlopig de representativiteit van de uitkomsten.

De werkgroep adviseerde over een onderzoek dat door de medewerker Trend- en Kiezersonderzoek wordt uitgevoerd onder nieuwe leden van het CDA. Dit onderzoek vond plaats in opdracht van de Commissie partijontwikkeling.

De werkgroep wijzigde van samenstelling. Tot de werkgroep trad P.E. Heerma toe. Daarnaast werd afscheid genomen van een aantal leden dat niet in de gelegenheid was de kwartaalbijeenkomsten van de werkgroep voldoende frequent te bezoeken.

Het relatief beperkte budget van de werkgroep noodzaakte om het vervolgonderzoek bescheiden te houden en zich niet langer te abonneren op de peilingen van het bureau Interview. In het preverkiezingsjaar 2001 zal daarvoor een uitweg moeten worden gevonden.

LPC

Het landelijk overleg van de provinciale campagneleiders kwam ieder kwartaal bijeen. Het overleg ontwikkelt zich van een platform voor afstemming vooruitlopend en tijdens verkiezingen, naar een overleg op het terrein van de permanente campagne. Het overleg,

waaraan steunpuntmedewerkers en campagneleiders deelnemen, beraadde zich in 2000 over onder meer de electorale strategie, het opzetten van een netwerk van (lokale) campagneleiders, campagnematerialen, opzet van partijraden en congressen, de afstemming tussen de diverse campagnes voor de tussentijdse raadsverkiezingen, werkbezoeken en regionale manifestaties.

Het LPC is een belangrijke schakel tussen de landelijke en provinciale campagnemensen. Uitwisseling van ervaringen en het leren van elkaars ervaringen is zonder meer zinvol. Het verder helpen doordenken van een integrale en gezamenlijke strategie van een partij van de regio's maakt het LPC onmisbaar.

Tussentijdse Raadsverkiezingen

De tussentijdse raadsverkiezingen hadden in het najaar 2000 betrekking op ruim vijftig oude en twintig nieuwe gemeenten in vijf provincies. In vijftien van de twintig nieuwe gemeenten werd het CDA de grootste partij, in vier de tweede. In de stad Utrecht wist het CDA als enige coalitiepartij te winnen; een winst die overigens verloren ging als gevolg van een slechte uitslag in Vleuten-de Meern. Het CDA kwam als winnaar uit de bus – ondanks alle publiciteit voor de 'leefbaren' – met in veertien van de twintig gemeenten een groter aantal zetels en/of percentage van de stemmen. In twee gemeenten bleef het resultaat gelijk. In vier plaatsen is licht verlies gelden.

De betrokkenheid van uit 'Den Haag' op de campagnes van deze verkiezingen verschilde per regio. Sommige regio's wensten ondersteuning in materiële en personele zin – met name inzet van landelijke politieke leiders en Tweede Kamerleden – andere daarentegen wensten geheel op eigen kracht de klus te klaren.

Permanente Campagne

Binnen het CDA is het inzicht gerijpt dat het verstandig is voortdurend met campagnevoeren bezig te zijn. Contact met kiezers moet niet alleen voorafgaand aan de verkiezingen worden gezocht. Campagne-voeren is een permanent proces. De volgende activiteiten hebben dit inzicht proberen uit te werken.

Jaarthema's vormen een kapstok aan de hand waarvan de permanente campagne inhoudelijk kan worden opgehangen. Zie verslag Jaar van de Generaties en Competitie van Ideeën.

Permanente Campagne vraagt om een actieve afstemming tussen de beeldbepalende actoren. Met name is het afgelopen jaar geïnvesteerd in de afstemming tussen Tweede Kamerfractie en partij. Naast de gebruikelijke afstemming via Dagelijks Bestuur, Partijbestuur, overleg voorzitter partij – fractievoorzitter, benoemingencommissie, is periodiek overleg ontstaan tussen fractievoorzitter en –voorlichting enerzijds en partijvoorzitter en –communicatie anderzijds over de strategie. Tastbare resultaten zijn geboekt, zoals timing en framing van belangrijke publicaties, benoemingen en media-optredens.

Veel tijd is dit jaar gestoken in het contact met de bestuurlijke achterban. Naast de diverse spreekbeurten van leden van het Dagelijks Bestuur en met name van de voorzitter, heeft de directeur Communicatie in verschillende Provinciale afdelingen en regio's toelichting gegeven op de door het partijbestuur geaccordeerde electorale strategie. Veelal leverden dat sterk inhoudelijke en boeiende discussies op die het denken in strategische termen versterkten.

Jaar van de Generaties

Het jaar 2000 werd door het Partijbestuur uitgeroepen tot het Jaar van de Generaties. De solidariteit tussen de generaties stond daarbij centraal. Al snel bleek het thema veel

omvattend te zijn. Zo omvattend dat de afdelingen op verlenging van de actieperiode aandrongen. De Partijraad van 13 mei in Nieuwegein besloot het jaar te verlengen tot de Voorjaarspartijraad van (februari) 2001.

Getracht is het jaarthema op verschillende manieren aan de orde te stellen. De meest in het ooglopende poging betrof de *Dag van de Generaties* op 13 mei in Nieuwegein. Een dag met een compleet nieuwe opzet. Het lukte om een nieuw publiek voor deze congresdag te interesseren. Activiteiten gericht op kinderen van CDA'ers deden andere CDA-leden naar het congres komen. In totaal namen 1.200 mensen deel aan de dag, die aan het eind van de middag in de berichtgeving geheel werd overschaduwed door de vuurwerkcramp in Enschede. Daarnaast is getracht de aandacht voor het jaarthema op te roepen door middel van de werkbezoeken van de Tweede Kamerfractie. Gedacht werd aan een gecombineerde activiteit van partij en fractie, waarbij onderdelen van de thematiek van overdag in werkbezoek en 's avonds in de afsluitende manifestatie naar voren kwamen. Deze opzet is minder geslaagd gebleken. Enerzijds is dit een gevolg van de complexiteit van het jaarthema, anderzijds heeft dit te maken met de doelstelling van de werkbezoeken. De werkbezoeken dienen in te spelen op regionale actualiteit wil het bezoek ook bredere (mediale) uitstraling hebben. Het jaarthema bood daarvoor niet altijd voldoende handvatten.

Zie verder verslag van de werkgroep Jaar van de Generaties

Competitie van Ideeën

In de zomer van 2000 is het concept van de Competitie van Ideeën ontwikkeld onder meer als vorm van permanente campagne. Het najaar stond in het teken van conceptontwikkeling, uitwerking in organisatorische zin (zie verslag politiek bestuur), de vertaling naar internetmogelijkheden en de communicatieve strategie. Er zijn voor ieder thema als voor het gehele proces van de Competitie beeldmerken ontwerpen.

Communicatie

De sector Communicatie heeft zich in 2000 sterk gericht op het verbeteren van de CDA-communicatiemiddelen, zowel inhoudelijk als wat betreft vormgeving. Eind 1999 was *CDA-Actueel* al omgevormd tot het *CDA-Magazine*. Begin 2000 volgde de omvorming van *CDA-Appel* naar de *CDA-Krant* en eind 2000 werd de CDA-site omgevormd tot de interactieve *CDA-Podia*. Voor 2001 staan de spots voor radio en televisie op het programma om verder te worden geprofessionaliseerd.

Daarbij zijn telkens twee hoofdmotieven leidend. Allereerst wordt getracht het medium te vervaardigen vanuit het perspectief van de gebruikers. Ten tweede worden de verschillende CDA-media gezien als specifieke mogelijkheden om de CDA-boodschap op verschillende doelgroepen toegesneden te communiceren.

Het jaar 2000 was voor de sector communicatie een innovatief jaar dat echter ook gekenmerkt werd door ziekte van medewerkers waardoor het niet altijd mogelijk was de doelstellingen maximaal te halen.

Mediavorlichting/woordvoering

2000 stond in het teken van het Jaar van de Generaties, de vitale democratie en rol van vitale politieke partijen daarin en de naderende Tweede Kamerverkiezingen van 2002.

In het voorjaar werd tijdens een persconferentie in perscentrum Nieuwspoord de aftrap gegeven voor het themajaar Solidariteit tussen generaties. Tal van voorstellen uit de discussienotitie 'Ruimte voor elkaar' haalden de media. Gedurende het jaar werden de media steeds op de hoogte gehouden van belangrijke ontwikkelingen terzake. Februari 2001 zal het Jaar van de Generaties worden afgesloten.

Het voorjaar stond voor een deel ook in het teken van CDA-voorstellen om de democratie in Nederland vitaler te maken. Op de Partijraad van 13 mei in Nieuwegein werd een resolutie over dit onderwerp aangenomen waarin onder meer de rol van de raad bij de benoeming van de burgemeester wordt vergroot, en het tevens mogelijk wordt wethouders van buiten de raad te installeren.

Bij een vitale democratie horen ook vitale politieke partijen. Partijvoorzitter mr. M.L.A. van Rij nam dit jaar verschillende keren het initiatief om mede namens de andere partijen te pleiten voor een verhoging van de subsidie voor politieke partijen. Natuurlijk blijven de contributieopbrengsten de belangrijkste inkomstenbron vormen, maar ook de overheid heeft een taak om de democratie vitaal te houden. Uiteindelijk leidden de acties van het CDA mede tot een door de Tweede Kamer aanvaarde motie om de subsidies te verhogen.

Zowel de voorstellen om de democratie vitaler te maken als de pleidooien voor hogere subsidies trokken meerdere malen de aandacht van de media.

2000 is ook het jaar waarin de voorbereidingen voor de Tweede Kamerverkiezingen van mei 2002 werden gestart. De installatie van het Programteam onder leiding van mr. J.M. Hessels en drs. K. Ferrier werd in het najaar onder de aandacht gebracht alsmede de Competitie van Ideeën een uniek interactief proces waarbij leden en kiezers kunnen meeschrijven aan het verkiezingsprogramma. In december werd de instelling van de Vertrouwenscommissie Tweede Kamerverkiezingen onder leiding van C.C. Kerkhof-Mos (vice voorzitter van de partij) gecommuniceerd naar de media.

Nieuwe vormen van bijeenkomsten en partijdiscussies spelen een belangrijke rol bij het proces van imagobijstelling. De inzet van verschillende communicatie-instrumenten is daarbij vanzelfsprekend van groot belang. De Dag van de Generaties en de Competitie van Ideeën zijn twee voorbeelden van nieuwe vormen van politiek bedrijven. Met name de Dag van de Generaties op 13 mei in Nieuwegein werd door een groot aantal mediavertegenwoordigers gezien als een geslaagde poging het imago te wijzigen. In NRC ('CDA neemt afstand van stoffigheid') en Trouw ('Sterft af, oude vormen en gedachten') werd uitgebreid ingegaan op het veranderde imago van het CDA. In de zomer besteedde HP-De Tijd opnieuw aandacht aan dit onderwerp. Het proces van imagoaanpassing zal de komende jaren worden voortgezet.

Doorgaans vormen Partijraden en Congressen belangrijke gelegenheden de aandacht van de media op de partij te vestigen. Dit was zeker het geval rondom de Dag van de Generaties (zie hiervoor). Maar ook de Najaarspartijraad in Zwolle leverde veel publiciteit op, mede door de persbriefing die voorzitter mr. M.L.A. van Rij voorafgaand aan de Partijraad gaf. Van het instrument persbriefing zal ook in 2001 gebruik worden gemaakt.

Vanuit de sector Communicatie wordt de partijvoorzitter begeleid bij al zijn media-optredens, variërend van kranteninterviews tot tv-uitzendingen. Ook de toespraken die de voorzitter voor CDA-afdelingen of andere organisaties houdt, worden in publicitaire zin begeleid. De partijvoorzitter houdt een of tweemaal per week een spreekbeurt voor CDA-afdelingen in het land. Lokale en regionale media worden gericht benaderd om publicitaire aandacht te schenken aan het bezoek van de partijvoorzitter. Dit levert veel lokale en regionale publiciteit op.

Partijvoorzitter mr. M.L.A. van Rij kwam in 2001 een aantal keren in het nieuws, onder meer met zijn pleidooi het vak democratie in te voeren in het onderwijs en zijn oproep aan de Eerste Kamer om een parlementaire enquête te houden naar de besteding van gelden in de zorg. De door de partijvoorzitter tijdens de Democratische Conventie in Amerika opgedane ervaringen trokken eveneens de aandacht van de media. Eind december kwam mr. M.L.A. van Rij volop in het nieuws toen hij het initiatief nam tot een brede actie tegen de nieuwe euthanasiewet. Deze actie zal begin 2001 haar beslag krijgen.

In 2000 werden circa tachtig persberichten uitgebracht. De persberichten dragen een verschillend karakter. In persberichten worden nieuwswaardige elementen uit toespraken van partijvoorzitter mr. M.L.A. van Rij onder de aandacht gebracht, werden belangrijke manifestaties en conferenties van de partij en aan haar gelieerde organisaties onder de aandacht gebracht, alsmede personele wijzigingen in de besturen. Ook het nieuws uit de tijdschriften CDA-Magazine en Christen Democratische Verkenningen werd via persberichten verspreid. De persberichten worden ook altijd op het Internet gezet.

Wekelijks wordt een publiciteitsagenda verzonden aan de landelijke media. Op deze agenda staan alle openbare bijeenkomsten van CDA en gelieerde organisaties en de spreekbeurten van Tweede en Eerste Kamerleden, partijvoorzitter en leden van het Europees Parlement.

Publieksvoorlichting

Naast brochures, folders en vlugschriften werkt het CDA via telefonische en elektronische bereikbaarheid permanent aan voorlichting over zijn ideeën, standpunten en activiteiten. Het jaar 2000 was mede door het toenemende aantal elektronische verzoeken via de CDA-website een intensief jaar. Veel informatie werd verstrekt aan scholieren, studenten, leden en andere geïnteresseerden. Het aantal informatieverzoeken bedroeg in 2000 bedroeg circa 3050.

Gevraagd werd naar onder andere de standpunten over: abortus, euthanasie, veiligheid, werkgelegenheid, milieu, verkeer en vervoer, gezondheidszorg, kinderopvang, racisme, multiculturele samenleving, uitzending Nederlandse militairen naar Eritrea, armoede, asielbeleid, drugs, deeltijdarbeid, familie en gezin, gehandicapten, gemeentelijke herindeling, jongeren, medische ethiek, onderwijs, ontwikkelingssamenwerking, ouderen, Schiphol, sport, studiefinanciering, jaar van de Generaties, vrijwilligerswerk, de 24-uurseconomie, ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, sociale zekerheid, de ontstaansgeschiedenis van het CDA en het CDA in het algemeen. Ook de mening van het CDA over Paars werd niet vergeten.

Daarnaast beantwoordde de partijvoorlichting veel telefonische vragen van allerlei aard.

Net zoals bij de radio- en televisieproducties is er ook bij de publieksvoorlichting steeds overleg tussen partijvoorlichting en fractievoorlichting. Ook de fractievoorlichting heeft een groot aantal vragen over actuele politieke zaken beantwoord.

Nieuwe media (e-politics)

Onder de noemer e-politics is de ontwikkeling van internettoepassing prioritair geweest voor de activiteiten van de sector communicatie in het jaar 2000. Op een drietal terreinen heeft dit vorm gekregen, te weten de opzet van een nieuwe interactieve site, de creatie van websites voor alle gemeentelijke afdelingen en het verkennen van de mogelijkheid van communities.

Gedurende 2000 is een nieuw concept ontwikkeld voor de CDA-site. Niet langer wordt de site alleen gezien als een actueel, breed en relatief goedkoop publicatiemiddel. De site ontwikkelt zich in de richting van een gedegen marketinginstrument. De ontwikkelingen op het gebied van internet maken het mogelijk op gebruikers toegesneden diensten aan te bieden die vervolgens de binding van de gebruiker met de organisatie kan verhogen en die bovendien de organisatie meer inzicht geeft in de wensen en behoeften van de gebruikers.

In december vond de release plaats van de *CDA-Podia*. De uitgangspunten van de Podia zijn terug te vinden op de startpagina van de site. Centraal staan de podia op de site. Daarin zijn allerlei interactieve elementen opgenomen als mailservice, debat, contact met volksvertegenwoordigers, Competitie van Ideeën, shop, abonnementen, het lidmaatschap. De informatieoverdracht vindt plaats via de organisatie die onder en boven de podia zijn geplaatst. De nieuwsfunctie van de site komt tot uitdrukking in de headlines die onder de kop 'nieuws' zijn geplaatst en de linkerzijde van de startpagina is gereserveerd voor community-toepassingen die in de loop van 2001 ontwikkeld worden (intranet voor afdelingen, campagneleiders en leden, virtuele afdelingen.) Gegevens over het gebruik van de site zijn begin 2001 beschikbaar.

In samenwerking met het internetbedrijf E-trade bood eind april het CDA-bureau alle gemeentelijke afdelingen kosteloos een eigen site aan, die via een uniforme naamgevingstructuur (cda.nl/<plaatsnaam>) eenvoudig vindbaar zijn. De site is met name voor die afdelingen bedoeld die de stap op de digitale snelweg nog niet hadden kunnen

maken en die zonder inzet van al te veel deskundigheid en financiële middelen toch present willen zijn op het world wide web. De kosteloze aanbieding bestond uit het twee jaar lang hosten van vier basispagina's, gebruik van software voor aanpassing van de site, emailvoorzieningen en adressen, een introductieperiode van twee maanden voor het aanpassen van de site en een digitale handleiding. Na de introductieperiode betalen de afdelingen voor het actueel houden van de site een vast bedrag per maand of per gewijzigde internetpagina. Ook werd de afdelingen een cursusdag aangeboden. Uiteindelijk hebben circa vijftig afdelingen gebruik gemaakt van de mogelijkheden van de basissite, een iets groter aantal heeft gebruik gemaakt van de emailvoorzieningen.

Het concept van communities is in 2000 in ontwikkeling genomen. Besloten is om via de uitbouw van de mailservice van CDA-Podia en mogelijk via de oprichting van digitale afdelingen te komen tot CDA-communities. Daarnaast is de Bestuurdersvereniging geadviseerd haar netwerkfunctie ook via internetcommunities tot ontwikkeling te brengen.

CDA Krant en CDA-Magazine

Begin 2000 werd het ledenblad Appel omgevormd tot de CDA-Krant.

De omvorming was noodzakelijk om de communicatie met de leden te verbeteren zowel qua vormgeving als qua inhoud.

De nieuwe Krant verschijnt op weekendformaat, en grotendeels in full-color. Naast wijziging van formaat en kleurgebruik kent de Krant ook een geheel nieuwe, en zeer toegankelijke vormgeving. Ook wat betreft de inhoud wordt een forse verandering doorgevoerd. De CDA Krant bevat meerdere rubrieken waarin de persoonlijke drijfveren van politici centraal staan. (Mensen, Inspiratie Verbeeld, De spirit van). Ook is er veel aandacht voor actieve gemeentelijke afdelingen en leden. In rubrieken als Het Succes van en de Prestatie van ... worden activiteiten en persoonlijke motivatie voor het voetlicht gebracht. Natuurlijk worden de leden via de CDA-Krant ook geïnformeerd over de standpunten van de Eerste en Tweede Kamerfractie, en de activiteiten van de partij en aan haar gelieerde organen. Daarnaast zijn er interviews met kamerleden waarin ingegaan wordt op voor het CDA belangrijke onderwerpen als euthanasie (drs. C.I.J.M. Ross), de structuur van de zorg (drs. L.H.J.M. Dankers), zorg en arbeid (drs. A.Th.B. Bijleveld-Schouten) en de nieuwe Vreemdelingenwet (mr.drs. J.G. Wijn)

In 2000 is er in de CDA-Krant veel aandacht voor het CDA-jaartheme Solidariteit tussen generaties, de start van de Competitie van Ideeën en partijontwikkeling/vernieuwing.

Uit een telefonische enquête en de talrijke schriftelijke en mondelinge reacties blijkt dat de vernieuwing geslaagd genoemd kan worden. De lezers vinden de ledenkrant toegankelijker en beter leesbaar.

De CDA Krant wordt vervaardigd door een redactie die wordt voorgezeten door drs. J.M.H. Mourits (directeur Communicatie)

CDA-Magazine

De functie van het CDA-Magazine als opinie- en discussieblad voor (kader en anderszins actieve) leden en opinionleaders binnen en buiten het CDA wordt in 2000 verder versterkt. In het voorjaar vindt een evaluatie van de eerstverschenen nummers plaats. De redactie besluit de redactionele formule verder aan te scherpen: het debat binnen de kolommen wordt versterkt.

In 2000 worden in het CDA-Magazine pittige discussies over tal van maatschappelijke en politieke onderwerpen dan ook niet geschuwd. Zo kruisen mr. J.G. de Hoop Scheffer en SBS-6 directeur F. van Westerloo de degens over de verloedering van de tv, CDA-voorzitter mr. M.L.A. van Rij en zijn D66 collega G. Schouw over de grote verschillen tussen CDA en D66, CDA-Tweede Kamerlid drs. J.S.J. Hillen en CDJA-voorzitter Teusjan Vlot over de koers van het CDA, en mr.C. Coruz (bestuurslid van het Centrum voor Politiek, Religie en Zingeving) en H.G.J. Kamp (VVD) over de multiculturele samenleving. Voorlieden van andere partijen zoals H.F. Dijkstal (VVD), mr.Th.C. de Graaff (D66), P. Rosenmöller (GroenLinks) en G.J. Schutte (ChristenUnie) gaan in interviews gretig in op de koers van het CDA, parlementaire journalisten als o.a. K. Lunshof (Telegraaf), J. Hoedeman (Volkskrant), M. Kranenburg (NRC) laten in columns hun licht schijnen over de positionering van het CDA.

P.A.J.M. Steenkamp, drs. W.K.N. Schmelzer, en drs. R.F.M. Lubbers zijn in dit themanummer ook interviews opgenomen met J. Stekelenburg, J. Terlouw, de schrijfster Mischa de Vreede, bisschop Bär. Dat het portret centraal staat, blijkt heel duidelijk uit de vormgeving van dit nummer. Naast het interview staat een paginagrote portretfoto van de geïnterviewde. Deze foto's zijn gemaakt door verschillende professionele fotografen.

Tweemaal verschijnt er in 2000 een themanummer van het CDA-Magazine. Het zomernummer heeft als titel Tussenrapport. Tussen twee verkiezingen in gaan CDA-voormannen als mr. M.L.A. van Rij en mr. J.G. de Hoop Scheffer, maar ook deskundige opinionleaders als Ruud Koole en Hans Anker in op de staat waarin het CDA anno 2000 verkeert. In dit themanummer wordt ook de uitslag van een telefonische enquête onder de abonnees opgenomen. De lezers willen een scherper inhoudelijk profiel van het CDA.

In december verschijnt een dubbeldik themanummer met de titel Portretten. Deze uitgave bevat 18 interviews met voornamelijk bekende Nederlanders, binnen en buiten het CDA. Naast mr. J.G. De Hoop Scheffer, prof.dr. De redactie, die bestaat uit enthousiaste vrijwilligers, wordt ook in 2000 geleid door hoofdredacteur drs. R.J. van Ark.

Bladmanagement

Advertenties

De advertentieacquisitie voor het ledencontactblad CDA-Krant was ook dit jaar weer in handen van de Barneveldse Drukkerij en Uitgeverij (BDU). Voor het opinieblad CDA-Magazine was de acquisitie in handen van de sector Communicatie.

De betaalde advertenties brachten in 2000 op: f 37.489,28 (in 1999 f 28.460,-)

Promotie

Tijdens de Partijraden en diverse andere partijbijeenkomsten werden het CDA-Magazine en Christen Democratische Verkenningen onder de aandacht van potentiële lezers gebracht. Gedurende het hele jaar konden lezers een proefabonnement nemen. Van deze mogelijkheid werd door tientallen lezers gebruik gemaakt.

Productie overige periodieken en publikaties

In 2000 verschenen er tien uitgaven van het maandblad Christen Democratische Verkenningen. Van dit blad wordt de eindredactie, de productie en het redactiesecretariaat verzorgd.

Daarnaast was de sector ook dit jaar verantwoordelijk voor de productie van tal van rapporten, notities, folders en brochures van onder meer Wetenschappelijk Instituut, Steenkampinstituut etc.

Tevens verzorgde de sector redactie en lay out van advertenties e.d. in externe media.

De sector verzorgde eveneens de contacten met drukkerijen over drukopdrachten, offertes en dergelijke van CDA en gelieerde organisaties.

Radio en televisie

Radio

In het kader van zendtijd voor politieke partijen verzorgde het CDA 22 reguliere radio-uitzendingen van elk 10 minuten voor Radio 5.

In de uitzendingen werd steeds dieper op een actueel onderwerp ingegaan zoals bijvoorbeeld:

Het nieuwe belastingplan, sponsoring politieke partijen/vitale democratie, de afsluiting van het Jaar van de veiligheid, de Dag van de Generaties, het aantreden van de nieuwe voorzitters van respectievelijk het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA en het CDJA, de politieke hoogte- en dieptepunten van het politieke seizoen september 1999 / juni 2000, uitzending naar Eritrea, het wetsvoorstel invoering van het homohuwelijk, het wetsvoorstel euthanasie, gezondheidszorg, de achtergronden van het rapport Partners in Duurzaamheid, De Competitie van Ideeën, de ontwikkelingen in Paars II tenslotte zijn veelvuldig aan de orde gekomen in deze uitzendingen.

Steeds blijkt een vrij vaste groep luisteraars de radio-uitzendingen te volgen, naar schatting 35.000 a 40.000. Ook is er een vrij vaste respons.

Televisie

Er zijn in 2000 35 televisie-uitzendingen van elk 3 minuten verzorgd voor de zenders Nederland 1, 2 en 3. Hiervoor zijn in totaal 3 verschillende spotjes gemaakt.

In het vroege voorjaar zijn twee uitzendingen over het Jaar van de Generaties geproduceerd. In de eerste uitzending presenteerde fractievoorzitter mr. J.G. de Hoop Scheffer de boodschap dat het draait om respect, naastenliefde en verantwoordelijkheidsbesef tussen en in de verschillende generaties.

De tweede uitzending over het Jaar van de Generaties liet zien hoe generaties elkaar nodig hebben en wat ze voor elkaar kunnen betekenen.

In september is een spot gemaakt met een viertal jonge Tweede Kamerleden die op een zaterdag in Utrecht in winkelstraten het publiek op de man/vrouw vragen voorlegde over het lange wachten onder paars (zorg, onderwijs, vervoer, veiligheid). De spot vermeldde een CDA-telefoonnummer dat na de uitzending kon worden gebeld. In totaal zijn als gevolg van deze spot circa 30 telefonische reacties behandeld.

Volgens de Dienst Kijk- en Luisteronderzoek volgen circa 350.000 a 400.000 kijkers de televisie-uitzendingen van politieke partijen.

Voor zowel de radio alswel de televisieproducties is steeds overleg tussen de partijvoorlichting en de fractievoorlichting.

Personele bezetting

De personele bezetting van de sector onderging in 2000 een enkele wijziging. Femke Slegers vertrok als redactrice CDA-media. Zij werd eind 2000 opgevolgd door Michael Schnackers. Gedurende de tweede helft van het verslagjaar was Eline van der Doe als stagiaire werkzaam bij de Sector Communicatie.

Partij-ontwikkeling

Commissie Partijontwikkeling

In 1999 is door het Partijbestuur de commissie Partijontwikkeling ingesteld onder voorzitterschap van de heer J.J.L.M. Janssen. Deze commissie heeft als taak voorstellen te ontwikkelen voor een eigentijds verenigingsbeleid. De voorstellen moeten de aantrekkelijkheid van de partij als vereniging vergroten. De commissie heeft inmiddels voorstellen gedaan voor gedifferentieerde vormen van lidmaatschap, voor meer gebruik van ICT-mogelijkheden, uitwerking van het beginsel one-man-one-vote en voor het werken met meervoudige voordrachten. In 2001 zullen deze in de vorm van concrete voorstellen aan de Partijraad worden voorgelegd.

Ledenzorg

Ook in 2000 is ten opzichte van het voorgaande jaar het ledenaantal gedaald. Het totaal aantal leden bedraagt nu ruim 80.000. Het aantal nieuwe leden bedraagt bijna 2.087. Het aantal opzeggingen is circa 4.000.

In december 2000 zijn 1.900 ex-leden benaderd door de partijvoorzitter om hun beslissing te heroverwegen.

Leden die schriftelijk of via mail hun lidmaatschap opzeggen, worden opgebeld, geschreven op gemaild met het verzoek dit te herzien. Leden met opmerkingen of vragen krijgen altijd antwoord hetzij per brief, hetzij per e-mail of telefonisch.

Voor informatie over het CDA wordt jaarlijks het boekje *Dit is het CDA* herzien en uitgebracht. Nieuwe leden krijgen een uitgebreid informatiepakket toegestuurd. Met daarin onder andere het boekje *Dit is het CDA*, de CDA-Krant en het CDA-Magazine verscheidene folders en als men wil *het Program van Uitgangspunten* en het verkiezingsprogramma. Het pakket wordt regelmatig bekeken en aangepast om de informatie zo actueel mogelijk te houden.

Ledenwerving

Onder het motto '2000 in 2000' ging in maart 2000 de nieuwe ledenwerfactie van start. Hiervoor zijn twee nieuwe folders ontwikkeld. Een algemene folder en een folder die speciaal is bedoeld voor jongere mensen. Iedere Afdeling heeft een brief van de partijvoorzitter ontvangen met daarbij van iedere folder 3 exemplaren, een boekje met ledenwerftips, advertentieprints, een bestelformulier folders, en een notitie ledenonderzoek. De Afdelingen werden verzocht om zoveel mogelijk CDA-sympathisanten over de streep te trekken en ze lid te maken van het CDA. De folders werden goed ontvangen door de Afdelingen en er zijn vele duizenden uitgezet in het land. In iedere *CDA-Krant* is aandacht besteed aan de actie en zowel op de site als in de krant werd een Top 10 bijgehouden van de meest succesvolle afdelingen. Ook de Verenigingsconsulenten zijn ingezet om de Afdelingen zoveel mogelijk te stimuleren om mee te doen aan de ledenwerfactie. In het najaar werd de actie ondersteund door het uitzenden van een ledenwerfspot in zendtijd voor politieke partijen. Tevens zijn de folders op verschillende beurzen gebruikt.

Afgelopen jaar is er voor het eerst bij het Congres in mei en de Partijraad in november een speciaal programma onderdeel voor nieuwe leden georganiseerd.

Verenigingsconsulenten

Het afgelopen jaar zijn de Verenigingsconsulenten eenmaal een dag in januari bijeengekomen op het CDA-bureau en was er in Beek-Ubbergen een weekendbijeenkomst in

oktober tezamen met de Scholingsconsulenten. Tijdens de bijeenkomst in januari stonden verschillende onderwerpen centraal waaronder: ledenwerving, ledenontwikkeling en het *Jaar van de Generaties*. Tijdens het consulentenweekend heeft Koos Janssen gesproken over partijontwikkeling, was er iemand van het Rode Kruis over hoe om te gaan met vrijwilligers en kwam het vkiezingsprogramma/Competitie van Ideeën aan de orde. Het doel van deze bijeenkomsten is over en weer kennis en ervaringen uitwisselen. Vanuit het CDA-bureau wordt geregeld informatie gestuurd naar de Verenigingsconsulenten. Tevens wordt er telefonisch contact onderhouden.

Facilitaire zaken

Personele mutaties

Op het partijbureau hebben ook in dit verslagjaar weer een aantal personeelsmutaties plaatsgevonden.

Uit dienst

Per 1 juni vertrok medewerker communicatie Femke Slegers.

Coördinator Facilitaire Zaken Tineke Verbaan-Keus verliet per 1 juli het partijbureau.

Bij de sector Politiek/bestuur vertrok per 17 oktober juridisch medewerker Sjack Verberne.

Per 31 december verliet ook Heleen Veringa-Loomans het Steenkampinstituut voor een functie elders.

In dienst

Evert Jan van Asselt kwam in dienst per 10 januari als Stafmedewerker van het Wetenschappelijk Instituut.

Per 1 april kwam Reineke van Haaren in dienst bij het Wetenschappelijk Instituut als secretaresse van Ab Klink.

Annet Doesburg trad in dienst per 1 augustus als Directeur van het Steenkampinstituut.

Op 7 augustus kwam Clementine Tieleman in dienst voor 3 dagen per week als receptiemedewerker.

Petra van den Burg trad op 15 september voor 1 dag in de week in dienst als Wetenschappelijk Medewerker.

Per 10 oktober kwam ten behoeve van de ledenadministratie Yvonne Ramdajal-Verbree in dienst voor 20 uur per week.

Verder trad op 30 oktober in dienst bij de sector politiek bestuur Marcelo Mooren als Medewerker Permanente Campagne.

Als redactiemedewerker Michael Schnackers op 1 december.

Op 15 december tevens bij de sector politiek bestuur Michiel Butselaar als medewerker Juridische Zaken.

Asma Durville ging over van het Wetenschappelijk Instituut naar het Steenkampinstituut .

Wilma Bakker ging per 1 september over van het Wetenschappelijk Instituut naar de Stichting Socires.

Stephanie Margadant ging over van het CDJA naar het Steenkampinstituut.

Jos van Gennip ging over van het Wetenschappelijk Instituut naar de Stichting Socires.

Steenkampinstituut

Landelijke scholingsactiviteiten

Op weg naar 2002

In 2000 is een begin gemaakt met de ondersteuning van het proces van kandidaatstelling voor de Gemeenteraadsverkiezingen van 2002. Door middel van een discussiebijeenkomst met betrokkenen werd het profiel van een CDA-raadslid hernieuwd.

Ook werd een Handboek werving en selectie van gemeenteraadsleden ontwikkeld en aan alle gemeentelijke afdelingen gezonden. Over dit onderwerp werd ook een drukbezochte workshop op de partijraad van november gehouden.

Personele aangelegenheden

Begin 2000 nam de directeur, mw. C.A.M. Slot-Abeling, afscheid van het Instituut. Dit heeft na een uitgebreide procedure in augustus geleid tot de komst van mw. A. Doesburg als nieuwe directeur. Aan het eind van het jaar nam ook mw. H. Veringa-Loomans afscheid als medewerker.

Kaderschool nieuwe stijl

De kaderschool is verdeeld in drie blokken die in een periode van maximaal drie jaar gevolgd kunnen worden. Blok 1, over uitgangspunten en achtergronden, werd in 2000 regionaal aangeboden in Den Haag, Den Bosch, Zwolle en Beverwijk met in totaal achtenzestig deelnemers.

Het tweede blok van de kaderschool was in de tweede helft van het jaar gericht op het thema Civil society, burgerschap en vrijwilligersmanagement, als voorschot op het Internationale Jaar van de Vrijwilliger 2001. Hieraan namen zestien mensen deel. Voor het derde blok dat een vijftal vaardigheidstrainingen omvat, wordt veelal per onderdeel ingeschreven.

Academie voor Vrijwilligers

De Academie voor Vrijwilligers ging in 1999 als pilot van start. In 2000 hebben een zestal Groningse afdelingen aan het programma deelgenomen. De opzet om voor iedere provincie trainers op te leiden die het programma in hun gebied zouden uitzetten is door gebrek aan belangstelling vanuit de provincies niet doorgegaan.

CDA-Debattoernooi 2000

In 1999 ging het CDA-debattoernooi 2000 van start. In een groot aantal provincies vonden trainingen plaats die gevolgd werden door provinciale voorrondes. Zo'n hondervijfentwintig deelnemers streden om de provinciale titels. De winnaars daarvan namen deel aan de finale tijdens de Dag van de Generaties van 13 mei 2000. Het winnende duo waren de dames Uytermark en Van Oerle uit Haarlem, die onder grote publieke belangstelling de finale wonnen. De prijs ging naar Kim Bruggeman.

Debattrainingen

In samenwerking met trainers van het Nederlands Debatinstituut werden in het hele land op aanvraag debattrainingen georganiseerd.

Zomercursus

In de laatste week van augustus vond opnieuw een zomercursus voor jong talent plaats. De doelgroep bestaat uit jongeren tussen 25 en 30 jaar, die nog geen of net lid van het CDA zijn en zich willen verdiepen in de achtergronden van de partij. Evenals vorig jaar volgden veertien deelnemers een intensief programma van woensdagavond tot zaterdagavond.

CDAV-sectie vorming en jaarthema

Met het CDAV werd overlegd over hoe scholing en training ingezet zou kunnen worden om hun doelen te bereiken. Om in 2002 meer vrouwen op verkiesbare plaatsen te krijgen werd een actiegerichte training over diversiteit georganiseerd.

Samen met de partij

In het kader van het Internationale Jaar van de Vrijwilliger 2001 is met de afdeling politiek bestuur een informatiemap samengesteld. Ook is een workshop ledenwerving verzorgd op de partijraad van november.

Werkgroep Partijvernieuwing

Vanuit het SI is geparticipeerd in de werkgroep Partijontwikkeling. Een interne reorganisatie van het regionaal scholingswerk is erop gericht om met scholing leden aan de basis te bereiken. Dit sloot aan op de ontwikkelingen in de werkgroep. Bovendien zal het SI zich bezighouden met het trainen van vertegenwoordigers van deze werkgroep in de vernieuwingsbrigade.

Bijdrage aan het werk van de Eduardo Frei Stichting (EFS)

Op uitnodiging van de EFS heeft het Steenkampinstituut een training gegeven in Slowakije voor de MKP over communicatie als regeringspartij.

Consulentenweekenden

Ten behoeve van de deskundigheidsbevordering van de scholingsconsulenten werden er vier maal per jaar bijeenkomsten georganiseerd met als doel: het uitwisselen van programma's en ervaringen, het bijscholen van de scholingsconsulenten op het gebied van vaardigheden voor hun rol als consulent, het bespreken van ontwikkelingen in de partij en het bekijken met deskundigen wat de gevolgen voor het scholingswerk zijn op bepaalde gebieden.

Regionale scholingsactiviteiten

Het regionale werk wordt georganiseerd en uitgevoerd door een team van scholingsconsulenten, daarin bijgestaan door provinciale scholingscommissies. In diverse provincies is in 2000 sprake van wisseling van consulenten of vacatures.

Er werd een discussie gestart over de organisatie van het regionale werk, omdat vanuit de provincies werd aangegeven dat er meer behoefte is aan keuze uit verschillende modellen.

Besloten werd om de scholings- en consulentenbudgetten voor de provincies samen te voegen en de provincies met ingang van 2001 zelf de keuze te laten of zij een consulent willen aanstellen of voor een ander model kiezen.

Om de nieuwe aanpak te bespreken is een groot aantal provinciale afdelingen bezocht, de resterende afdelingen zullen in 2001 worden bezocht.

CDAV

Het CDAV is een levendige aan het CDA gelieerde organisatie gelieerd aan het CDA met ongeveer 5000 leden. Op lokaal, provinciaal en landelijk niveau zijn er vrouwen actief, die door middel van bijeenkomsten, netwerken, vorming en opleiding, voorlichtingsmateriaal etc. trachten de doelstellingen te verwezenlijken. Daarnaast is het CDAV op alle niveau's vertegenwoordigd in de besturen van plaatselijke/regionale en provinciale afdelingen, Provinciale Afdelingen, Partijraad, Partijbestuur, Dagelijks Bestuur etc.

Doelstellingen:

- a. het bevorderen van de politieke bewustwording bij vrouwen;
- b. het bevorderen van de integratie van vrouwen in de partij;
- c. het leveren van een eigen inbreng in het politieke beleid;
- d. het vervullen van een vertegenwoordigende rol in de daarvoor in aanmerking komende nationale en internationale vrouwenorganisaties;
- e. het bij het Partijbestuur voordragen van vrouwen voor functies binnen en buiten de partij, en in de politieke vertegenwoordigingen;
- f. het adviseren van het Partijbestuur en de besturen van partijverbanden met betrekking tot de in sub a. en b. genoemde onderwerpen.

CDAV als organisatie:

In mei is een plan van aanpak vastgesteld genaamd "Fit voor de 21ste eeuw". De doelstellingen van het CDAV komen er op neer inhoudelijk een bijdrage te leveren aan het politieke beleid en het belang van vrouwen een zaak van het CDA als partij te maken. Het plan beoogt een andere werkwijze binnen het CDAV (in bijvoorbeeld een werkgroep en projectmatig). Het is ook de bedoeling aan te sluiten bij thema's van het CDA en daarbij inbreng te leveren en de elektronische snelweg intensiever te gaan gebruiken.

Er zijn in dit kader verschillende projectgroepen aan het werk.

Nieuwe voorzitter

Er werd gezocht naar een nieuwe CDAV-voorzitter die past in de nieuwe structuur, deze procedure is afgerond en heeft geleid tot de voordracht van J.M. van Bijsterveldt-Vliegenthart.

Op 31 december 2000 beëindigde de huidige voorzitter mw. H.M.A. Creemers haar taak als voorzitter.

Thema: Geweld tegen vrouwen

Het jaarthema van 1999 heeft zijn afronding gehad op de ledendag van 15 april (aantal deelnemers 150). De dag droeg de titel "Geweld tegen vrouwen en nu verder". De bedoeling was het taboe rond dit onderwerp te doorbreken en gevolg te geven aan de aanbevelingen die op de najaarsledendag 1999 zijn geformuleerd. Het thema is nu opgesplitst in twee delen. Een deel "Huiselijk geweld" waarover een resolutie is aangenomen op de partijraad van 13 mei, en een deel "Vrouwenhandel" en "Vrouwen in gewapende conflictsituaties".

Thema "Huiselijk geweld"

In navolging van de aangenomen resolutie is er een Centrale Regiegroep ingesteld: deze groep kreeg als opdracht mee:

- Te onderzoeken of het bestaande wettelijk kader op de verschillende beleidsterreinen toereikend is voor een effectieve bestrijding van huiselijk geweld.
- Aanbevelingen te doen voor aanvullende voorzieningen en wettelijke maatregelen op de verschillende beleidsterreinen naar aanleiding van de geconstateerde problemen.
- Een plan van aanpak op te stellen en een tijdpad met deadline voor dit project vast te stellen.

Eén en ander heeft geresulteerd in een afronding. Via de CDA-fractie zijn alle aandachtspunten overgenomen door de minister. Ze zullen meegenomen worden in het landelijk project huiselijk geweld dat twee jaar stil heeft gelegen maar per 1 oktober 2000 weer is gestart. Ook het punt waarbij niet het slachtoffer maar de dader van huiselijk geweld de woning al of niet tijdelijk dient te verlaten zal in dit project worden meegenomen. Bij het knelpunt gegevensuitwisseling hebben we vooral te maken met de wet en besluit op de Politierregisters. Al is het mogelijk toch enige uitwisseling te plegen: een meer open formulering van artikel 14 van het besluit, of een verandering van artikel 30 van de wet verdient voor ons de voorkeur.

De centrale regiegroep is van mening de opdracht te hebben uitgevoerd en heeft de onderlinge afspraak gemaakt de afwerking op de diverse onderdelen te bewaken. Dit kan aanleiding zijn voor ad-hoc informeel overleg in de toekomst.

Een andere uitwerking van de resolutie is het onderwerp huiselijk geweld onder te brengen in de diverse verkiezingsprogramma's op de vier niveaus. Daartoe is een werkgroepje geformeerd waarin politie en hulpverlening participeerden. Vanuit dit werkgroepje zijn voorstellen gedaan naar de programcommissie van het modelprogram gemeenteraadsverkiezingen. Op de andere drie niveaus moet in 2001 worden doorgegaan.

Vreemdelingenbeleid in het kader van "Geweld tegen vrouwen"

Regelmatig worden er vanuit het CDAV signalen afgegeven naar de Tweede-Kamerfractie inzake vreemdelingenbeleid en de speciale positie van vrouwen en meisjes daarbij. In de bijdrage bij de behandeling van de Vreemdelingenwet waren de aandachtspunten van het CDAV goed te herkennen. Op andere terreinen is het CDAV minder gelukkig met de CDA-inbreng.

Thema's: "Vrouwenhandel" en "Vrouwen in gewapende conflictsituaties"

Met de EFS samen zullen er in 2001 over de twee thema's "Vrouwenhandel" en "Vrouwen in gewapende conflictsituaties" twee symposia en twee expertmeetings worden georganiseerd. De voorbereidingen hiervoor zijn in volle gang. Inmiddels is de bij de NCDO aangevraagde subsidie gehonoreerd en zal in samenwerking met de EFS gewerkt worden aan de inhoudelijke en organisatorische voorbereiding.

Thema "Belastingwetgeving 21ste eeuw"

In januari 2000 is er een gesprek geweest met Jacob Reitsma over de CDA-inbreng bij het wetsontwerp "Belastingwetgeving 21ste eeuw". Het commentaar is niet meegenomen in deze inbreng. Omdat nu ook in de discussienota "Ruimte voor elkaar" blijkt dat de denkrichting van het CDAV anders is dan de discussienotitie aangeeft is de werkgroep doorgegaan in een iets aangepaste vorm en heeft wat het punt partnerstelsel betreft commentaar geleverd op de nota.

Thema “Levensloopbeleid”

Naar aanleiding van het symposium “Levensloopbeleid in de 21ste eeuw” heeft het CDAV een ledendag gehouden op 30 september. Inzichtelijk moet worden gemaakt wie de moderniseringsverliezers zijn en hoe beslissingen in het begin van de loopbaan genomen uitwerken in een latere fase. Er moeten bewuste keuzes worden gemaakt waarvan het effect op de levensloop duidelijk is. Er is in dit kader een brochure ontwikkeld. Deze brochure is overhandigd aan Jaap de Hoop Scheffer en aan staatssecretaris Verstand en natuurlijk aan de deelnemers van de ledendag. Het werk voor dit project is afgerond. Het Wetenschappelijk Instituut zal binnenkort met een nota komen over levensloopbeleid.

Thema “Zwarte, Migranten en Vluchtelingen vrouwen, kortom ZMV”

Met de ZMV-groep lopen twee trajecten. Het traject “Duovrouw”. Een ZMV-vrouw wordt gekoppeld aan een Tweede Kamerlid (Gerda Verburg) en zal tot de verkiezingen meelopen en deelnemen aan diverse activiteiten. Het TK-lid zal betrokken worden bij het netwerk van de ZMV-vrouw. Sevilay Akkas is de duovrouw van Gerda Verburg. De begeleiding van deze duovrouw zal worden verzorgd door de groep ZMV-vrouwen.

De ZMV-groep en het ICB worden betrokken bij vier netwerkbijeenkomsten, georganiseerd vanuit de Tweede Kamer (het voorbereidende werk wordt op het CDA-bureau gedaan). Het is de bedoeling dat de netwerken van beide groepen worden gebruikt en uitgenodigd rond een thema. De eerste bijeenkomst is geweest op 26 september en was een groot succes (80 deelnemers). Jaap de Hoop Scheffer was hierbij aanwezig. De tweede netwerkbijeenkomst is gepland in januari 2001 en zal worden bijgewoond door Marnix van Rij, ook Jaap de Hoop Scheffer wil hier bij zijn.

Stageplaatsen

Het CDAV heeft contacten met het M.I.P.P. (Multicultureel Instituut voor Politieke Participatie). Omdat na het eerste jaar vijf vrouwen kozen voor het CDA als politieke partij waarvan zij lid wilden zijn - dit kwam voornamelijk omdat zij vrouwen van het CDAV hadden ontmoet bij de organisatie van de ledendag “Multicultureel Amsterdam” in 1998 - moesten voor deze vijf vrouwen stageplaatsen gevonden worden. Het contact met deze vrouwen wordt onderhouden door de politiek medewerker. Zij lopen stage bij de Tweede Kamer, bij de Statenfractie Zuid-Holland, de CDA-fractie Den Haag, bij een afdelingsbestuur en op het CDA-bureau. De vrouwen hebben hun stage inmiddels afgerond.

Vorbereidingen jaarthema 2001: Spreekende Schakels

Onder de titel “Spreekende Schakels” zullen de ervaringen van werkbezoeken aan het maatschappelijk middenveld doorgegeven worden aan CDA-politici.

CDAVrouwen vormen bij het jaarthema 2001 al luisterend en sprekend de schakel tussen het maatschappelijk middenveld en CDA-politici.

2001 is “het jaar van de vrijwilligers” en dit thema sluit dan ook goed aan bij het jaarthema. Het CDAV wil zich dan ook nadrukkelijk richten op de vrijwilligers in het maatschappelijk middenveld. Wat motiveert hen zich in te zetten voor hun vereniging, hun organisatie? Dit verdient dan zeker de aandacht van de politiek.

Via werkbezoeken in de provincies worden ervaringen opgedaan. Deze ervaringen kunnen worden vertaald in aanbevelingen en opdrachten voor de politiek en komen aan de orde op de afsluitende landelijke ledendag op 23 maart in het provinciehuis te Utrecht. Bij de werkbezoeken zullen politici ook rechtstreeks worden betrokken. Naar *aanleiding van de*

werkbezoeken, de aanbevelingen en de discussie op de landelijke dag zal een paper worden opgesteld. Dit zal worden gestuurd naar deelnemende organisaties, de deelnemers aan de werkbezoeken, de deelnemers van de landelijke dag, de CDA-fracties van de Eerste en Tweede Kamer en ook de Provinciale Statenfracties.

Werkgroep Meervoudige voordrachten

Het CDAV is betrokken bij de werkgroep "Partijontwikkeling" en er is een onderzoekje gedaan naar het effect, voor- en nadelen, van meervoudige voordrachten. De ervaringsfeiten en meningen van organisaties, politieke partijen en personen al dan niet CDA-lid zijn verzameld en verwerkt in een nota.

Landelijk Beraad

De algemene bestuursvergadering van het CDAV vindt maandelijks plaats. Alle provinciale afdelingen van het CDAV zijn hier vertegenwoordigd.

Politiek Vrouwen Overleg (PVO)

Het Politiek Vrouwen Overleg is een forum van: PvdA (Rosa), VVD (Organisatie Vrouwen in de VVD), CDA (CDA-Vrouwenberaad), D'66 (Commissie Vrouwen-Mannen/Mensenrechten) en Groen Links (Feministisch Netwerk). Belangrijk in het PVO is het gemeenschappelijk opkomen voor de belangen van vrouwen, de ideologische verschillen worden waar mogelijk hieraan ondergeschikt gemaakt. Ook wordt er gecommuniceerd ten aanzien van de actuele stand van zaken van items binnen de politieke partijen.

In 2000 kwam het PVO acht keer bijeen, vanuit de aangesloten partijen dienen er minimaal twee vertegenwoordigsters het overleg bij te wonen. Jaarlijks wisselt het voorzitterschap en secretariaat. Dit jaar vervulde D'66 dat.

De CDAV-vertegenwoordiging in het PVO bestond in 2000 uit: Jet Creemers, Dorenda Gerts en Riet Roosen.

In 2000 werden verschillende gesprekken met bewindslieden voorbereid onder andere met de staatssecretarissen Adelmund en Verstand, minister Korthals en met de voorzitter van de SER de heer Wijffels. Ook werd er een expertmeeting gehouden over ICT.

Sectie Vorming

In het Landelijk Bestuur van het CDAV fungeert de coördinator van de vormings- en scholingsactiviteiten als aanspreekpunt voor de vormingsvrouwen in de provinciale CDAV-besturen.

Deze zijn als lid van de provinciale scholingscommissies medeverantwoordelijk voor het scholingswerk in de provincies. Door het organiseren van cursussen en trainingen voor vrouwen die een politieke carrière ambiëren, tracht de sectie de participatie van vrouwen, op zowel politiek als bestuurlijk niveau, te vergroten.

De coördinator van de sectie vorming is lid van het Curatorium van het Steenkampinstituut. In het jaar 2000 heeft de sectie zich speciaal gericht op het rekruteren en selecteren van vrouwen.

In nauwe samenwerking met het Steenkampinstituut werden de volgende trainingen gegeven.

In het voorjaar hebben wij onder leiding van mevr. drs. H.C.D.E. van Osselaer-Schouterden van het bureau Osselaer, een bureau dat zich onder meer bezighoudt met loopbaanadvies, onderzocht in hoeverre profielen van invloed zijn op de werving en selectie van kandidaten.

In het najaar heeft mevr. A. Meinen van het organisatie-adviesbureau De Beuk, een actie-gerichte training verzorgd waarin vooral de werving van kandidaten centraal stond. Bij deze training maakten wij gebruik van de "DIVA: diversiteitsaudit". De DIVA meet de mogelijkheden om als afdeling of bestuur diverser van samenstelling te worden. De DIVA is in samenwerking met verschillende politieke scholingsinstituten, ook het Steenkampinstituut, ontwikkeld door mevrouw Meinen.

Ook in 2001 zullen onze activiteiten zich met name richten op werving, selectie en coaching van vrouwen die bij de komende verkiezingen belangstelling hebben voor een plaats op één van de kandidatenlijsten.

Pers en publiciteit

Het jaar 2000 wordt gekenschetst als het jaar van grote veranderingen.

De zo lang gehoopte uitbreiding van de commissie Pers en publiciteit is helaas geen werkelijkheid geworden. Enkele kandidaten hebben zich weliswaar aangemeld, maar zagen toch af van deelneming omdat zij hun prioriteiten anders legden.

Mevrouw B. van der Laar, al vele jaren een zeer gewaardeerde eindredacteur van Vrouw en Politiek heeft haar loopbaan als zodanig beëindigd. Zij is opgevolgd door mw. P.J.M. Wijman.

Vrouw en Politiek kreeg niet alleen een nieuwe eindredacteur, maar ook een nieuwe outfit, passend bij de vernieuwde CDA-krant.

Deze verandering was zeer ingrijpend omdat een compleet nieuwe lay-out hiervoor ontworpen diende te worden. Met de uitstekende hulp van Eline Uphof zijn we hier wonderwel in geslaagd.

Jammer is dat de verschijningsdata van de CDA-Krant niet (altijd) stroken met onze ledenraden in voor- en najaar. Hierdoor kunnen we niet zoals wij dat wensen via onze V&P hierop inspelen.

Op dit moment bestaat de redactie uit vier personen, Judith Uitermark, Ria Luteijn, C. Bastiaansen en P.J.M. Wijman.

Naast V&P diende ook de website van het CDAV vernieuwd te worden. Een eerste aanzet hiervoor werd samen met Marijke Houben gemaakt. Een en ander dient in 2001 nogmaals geactualiseerd te worden.

Sectie Buitenland

De sectie Buitenland houdt zich bezig met de positie van vrouwen in buitenlandvraagstukken, en het behartigen en ondersteunen van vrouwenbelangen in internationaal perspectief.

Leden van de sectie zijn vertegenwoordigd in de CDA-Commissie Buitenland en de daaronder ressorterende werkgroepen: Europa, Internationale Samenwerking, en Veiligheid en Defensie, de IGC, de Eduardo Frei Stichting, de Stuurgroep Internationaal Werk van de Nederlandse Vrouwen Raad, en in Europees verband in het Comité Directeur van EVP-vrouwen.

Toen het partijbestuur in april besloot de Commissie en haar werkgroepen te herstructureren – op te heffen in de huidige vorm, en het buitenlandwerk voort te zetten in ad-hoc

werkgroepen – heeft de Sectie hiertegen geprotesteerd en de vrees uitgesproken dat de reguliere samenwerking tussen de nieuwe Commissie Buitenland en het CDAV gevaar loopt te verschromelen.

Een lid van de Sectie is – op persoonlijke titel – bestuurslid van de NCDO en vertegenwoordiger naar VN/Habitat. Een lid zit in de werkgroep Midden en Oost-Europa van de EVP.

Leden van de Tweede Kamer en van het Europees Parlement zijn adviseur van de Sectie.

In 2000 heeft de Sectie zesmaal vergaderd.

In februari organiseerde de Sectie een bezoek aan Brussel om kennis te maken met de in 1999 nieuw gekozen EVP-fractie.

In maart is de Wereld Water Conferentie bezocht. Met Tsjetsjeense en Azeri-deelnemers zijn bezoeken afgelegd aan de Tweede Kamer en het Europees Parlement in Brussel. De oorlogssituatie in Tsjetsjenië gaf aanleiding tot het stellen van kamervragen betreffende de veiligheid van een Tsjetsjeens lid bij terugkeer naar haar land. De minister van Buitenlandse Zaken heeft monitoring toegezegd.

In april was de voorzitter als dagvoorzitter van de CDAV Iedendag Geweld Tegen Vrouwen nauw betrokken bij de organisatie.

In mei organiseerde de Sectie een excursie naar het Europees Parlement in Straatsburg voor de landelijke CDAV-leden.

In oktober bracht de Sectie een werkbezoek aan Azerbeidzjan, op uitnodiging van de Azeri-delegatie die in maart in Nederland de Wereld Water Conferentie had bezocht. De Sectie werkt de aanbevelingen naar aanleiding van het werkbezoek ook in het komende jaar uit.

In november is een sectielid uitgezonden naar Bosnië als verkiezingswaarnemer.

Vorbereidingen voor vier bijeenkomsten met de EFS in 2001 over vrouwenhandel, en geweld tegen vrouwen in oorlog en gewapende conflicten, als vervolg op het dit jaar gekozen jaarthema zijn in volle gang.

Bestuur

Het CDAV wordt op landelijk niveau aangestuurd door het Landelijk Bestuur. Het Landelijk Bestuur bestaat uit de afgevaardigden uit de provincies, de coördinatoren van de Secties Binnenland, Buitenland, Vorming en Pers en Publiciteit en de voorzitter, penningmeester en secretaris.

In 2000 is afscheid genomen van: Reinie Briene (secretaris). Dorenda Gerts is haar opgevolgd.

Eind 2000 was het Bestuur als volgt samengesteld:

- afgevaardigden uit de provincies (wisselend)
- mw. H.M.A. Creemers (voorzitter)
- mw. A.A.M. Willemse (vice-voorzitter en coördinator Sectie Binnenland)
- mw T.M.B. Gerts (secretaris)
- Mw. P.J. Groeneweg (penningmeester)
- Mw. J.G. Post (coördinator Sectie Vorming)
- Mw. M.J.J. Roosen (coördinator Sectie Buitenland)
- Mw. P.J.M. Wijman (coördinator Sectie Pers en Publiciteit).

Fonds WI

Dit fonds beheert een vermogen, dat statutair beoogt mede zorg te dragen voor de continuïteit van de financiering van het wetenschappelijk werk van de christen-democratie. In 2000 kwam de bestuur twee maal bijeen: rondom de begroting en de jaarrekening. Het bestuur van het Fonds bestond in 2000 uit: P.H. van Zeil (voorzitter) mr.drs. L. Jongsma (penningmeester), dr. A.J. Vermaat, mr. P.L.M. Mullink (v.a. 13 mei 2000), mr. J.W. van den Braak, dr. A. Klink en mr.drs. J.C. de Jager. Drs. M. Stolk (directeur Partijbureau) verzorgde het ambtelijk secretariaat. De bestuurszetel namens het Uniefonds was in 2000 vacant.

Indien gereed

Zullen de jaarverslagen van het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA, het CDJA, de Bestuurdersvereniging en het Steenkampfonds, in de spelregels die bij aanvang van de Partijraad zullen worden uitgereikt, worden opgenomen.